STJERNEN

145. ÅRGANG • NUMMER 9 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • SEPTEMBER 1996

STJERNEN

SEPTEMBER 1996

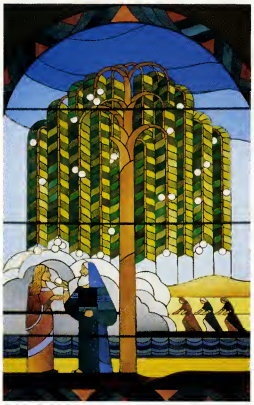

På omslaget:
Forsiden: *Drømmen om livets træ,* 1983, af Robin Luch Griego, West Valley i Utah, USA; blyindfattet vindue (167 x 121 x 31 cm). Det levende træs klare farver står i kontrast til den mørke og uhyggelige verdens grå nuancer i denne illustration af profeten Lehis drøm fra Mormons Bog. Under træet giver Lehi noget af træets frugt til sin hustru Sariah. I baggrunden holder tre kvinder, der repræsenterer Guds børn, godt fast i jernstangen, mens de stræber frem mod træet. Se »Livets træ«, side 34. (Foto: Ronald Read, Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie).
Bagsiden: *Lehis drøm,* 1995, af Lourdes Samson fra Bataan på Filippinerne; broderi (114 x 76 cm). Lehi og Nephi ses her sammen med »Herrens Ånd« (se 1 Nephi 8:5-6; 11:11). (Foto: R. T. Clark, Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie).

***Børnestjernens* forside:**
Sommerdagene er meget lange og vinterdagene meget korte på Island, hvor 9-årige Brynjólfur Ólafsson (til højre) og hans bror Matthías bor sammen med deres forældre og deres søster. Men uanset om dagene er lange eller korte, så er der altid tid til evangeliet og aktiviteter i Kirken. Se Nye Venner, side 14. (Foto: Janet Thomas).

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: »TRO STÅ TIL HERREN« PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY 2

JAREDS BROR: LÆRDOMMENS MESTER
ÆLDSTE HENRY B. EYRING 16

HVAD JEG HAR LÆRT OM AT TJENE MIN HUSTRU
GARY L. GRAY 22

FORBEREDELSE TIL AT UNDERVISE
RAY L. LARSEN 26

FARMANDSPRØVEN
CAROLEE H. SMITH 31

LIVETS TRÆ: LEHIS DRØM – EN HELLIG ÅBENBARING 34

SKRIFTENS LYS LELA BARTLETT COONS 48

ISÆR FOR UNGE

HJÆLPERE VED HANDICAP-OL LAURY LIVSEY 12

BANDEN OG SVØVLEN ÆLDSTE ROBERT K. DELLENBACH 28

FJENDEN I RENDESTENEN JOHN BYTHEWAY 32

JOSEPH, JOSEPHS SØN J. TODD MARTIN OG LISA A. JOHNSON 42

VÆKST LLOYD NEWELL 46

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE 1

MORMONOTE: MIN FRED GIVER JEG JER 11

BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: PAGTENS ARVINGER 25

BØRNESTJERNEN

BJERGET STÅR I FLAMMER LLOYD H. PARRY 2

SANG: JEG VIL VÆRE TAPPER VANJA Y. WATKINS 5

FRA VEN TIL VEN: ÆLDSTE JAY E. JENSEN 6

FÆLLESTID: RESPEKT FOR SKABELSEN KAREN ASHTON 8

BARE FOR SJOV 10

FIKTION: SPOR TERRI STINES 11

NYE VENNER: BRYNJÓLFUR VÍDIR ÓLAFSSON FRA HAFNARFJÖRDUR PÅ ISLAND DEANNE WALKER 14

SEPTEMBER 1996 • 145. årgang • Nummer 9
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Jack H Goaslind

Vejledere:
Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnestjernen: DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftsassistent: Beth Daley

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharri Cook
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Matthew H. Maxwell

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Stjernen: *Redaktør:* Svend Aage Andersen
Kirkenyt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:
Translation Division
Borups Allé 128, 1 th • DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 • DK-3540 Lynge
Tlf. 42 187727; fax 42 187982

© 1995 by Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150.

USA and Canadian subscription price is $ 9.00 per year. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA

Abonnement:
12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US $ 10.00
(Surface mail).
Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse • Denmark

ISSN 0900-2545 • 96989 110

MIN YNDLINGSLÆSNING

Vi er velsignet med, udover skrifterne, også at have Kirkens tidsskrifter, hvori vi modtager Brødrenes vejledning og får del i vores søskendes vidnesbyrd.

Min yndlingslæsning i tidsskriftet er Budskab fra Det Første Præsidentskab, der konstant minder os om at være retskafne sidste dages hellige. Ved at følge deres lærdomme kan vi sky Satans fristelser, holde os ubesmittede af verden og værdige til at vende tilbage til vor himmelske Fader.

Hsu, Hui-wen,
Macau Gren,
Kowloon Vest Stav, Hong Kong

AT TJENE HERREN

Budskabet fra Det Første Præsidentskab i november 1995 »At tjene Herren og modstå djævelen«, som var skrevet af præsident James E. Faust, er inspireret.

Præsident Faust siger, at hvis vi vil vie vores liv til Herrens tjeneste, kan vi tjene os selv og andre meget bedre.

Daniela Martins Alves Pereira,
Tubarão, Santa Catarina, Brasilien

MISSIONÆRTIDSSKRIFT

Jeg tjener i missionen i Barcelona i Venezuela, og jeg mener, at artiklerne i Liahona (spansk) hjælper mig og min kammerat med at undervise undersøgere. For eksempel bar en ung mor, der lyttede til lektionen om evangeliets genoprettelse, vidnesbyrd om, at præsident Gordon B. Hinckley er Guds profet. Hun sagde, at hun havde fået det vidnesbyrd, mens hun læste Budskab fra Det Første Præsidentskab af præsident Hinckley i Liahona.

Søster Lenna Chirino,
missionen i Barcelona, Venezuela

ET LOMMETØRKLÆDE I HÅNDEN

Artiklerne i Seito no Michi (japansk) rører mit hjerte og bevæger mig så dybt, at jeg ikke kan læse tidsskriftet uden at have et lommetørklæde i hånden til at tørre tårerne bort med.

Masaru Fukuoka,
Ogaki Gren,
Nagoya Vest Stav, Japan

MANGE VELSIGNELSER

Da jeg læste artiklen »Når du ønsker det« i oktober 1995, fyldtes mit hjerte af en vidunderlig følelse. Jeg var artiklens forfatter, Geri Christensen, dybt taknemlig, fordi hun fortalte om sin oplevelse og mindede mig om mine mange velsignelser.

Ana Eluvia Lima Orellana,
Quinta Samoyoa Ward,
Utatlán Stav, Guatemala City

FRA REDAKTIONEN

Vi opfordrer jer til at sende breve, artikler og historier til os. Husk at skrive dit fulde navn, adresse, samt ward og stav. Vores adresse er: Stjernen, Borups Allé 128, 1. th, 2000 Frederiksberg.

»TRO STÅ TIL HERREN«

Følgende tale, der oprindelig blev holdt for unge voksne ved en institutfireside i Salt Lake City søndag den 21. januar 1996 i Tabernaklet på Tempelpladsen, gengives her, fordi dens budskab har gyldighed for alle Kirkens medlemmer.

Præsident Gordon B. Hinckley

Mine kære, unge venner, det er vidunderligt, men samtidig en stor udfordring at tale til jer. I er intelligente og dygtige unge mennesker. I er unge, som tænker over tingene, som ønsker svar på jeres spørgsmål, og som er kommet her i aften for at få løsninger på jeres problemer og inspiration til at vejlede jer. Jeg beder om Helligåndens vejledning.

Jeg er beæret over jeres tilstedeværelse. I repræsenterer en storslået generation i verdenshistorien og i Kirkens historie. Hvad angår Kirken, så mener jeg, at I tilhører den mest storslåede generation, som vi nogensinde har haft. I er veluddannede. I har gennemgået seminarprogrammet og deltager nu i institutprogrammet. I en tid, hvor de færreste unge mennesker beder, beder I jeres bønner. I beder om forståelse og kundskab. I beder for jeres studier og jeres

HERREN BEDER,
AF LOWELL BRUCE BENNETT

Herren ønsker, at I skal lære både verdslige og åndelige ting. Jeg kender intet andet folk eller teologisk system, som omfatter (denne) guddommelige befaling.

liv. I beder om hjælp til at opnå ægteskab, til at finde en god livsledsager og om at kunne komme til Herrens hus for at få jeres ægteskab beseglet af det hellige præstedømme. I beder om fremgang i jeres studier og i jeres øvrige interesser.

Næsten enhver af jer ønsker at gøre det rette. Og i de fleste tilfælde gør I det. I stræber efter at holde jer fri for verdens smuds. Det er ikke let. Det er en konstant udfordring.

I er alle en succeshistorie. Men i nogle tilfælde er der kapitler i den historie, som omhandler fiaskoer, som I stræber efter at hæve jer over, og som I kan hæve jer over. Uanset hvad der er sket før, kan man begynde på en frisk, og jeg vil opfordre jer til at drøfte dette med jeres biskop.

I er en vigtig bestanddel af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Den er meget stærkere på grund af jer. Og jeres liv bliver meget bedre takket være den.

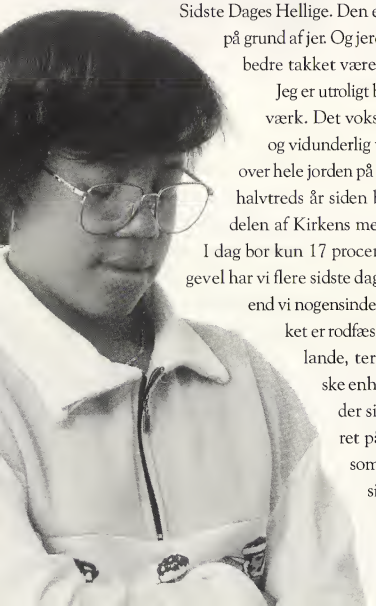

Jeg er utroligt begejstret for dette værk. Det vokser på forunderlig og vidunderlig vis. Det breder sig over hele jorden på mirakuløs vis. For halvtreds år siden boede cirka halvdelen af Kirkens medlemmer i Utah. I dag bor kun 17 procent i Utah, og alligevel har vi flere sidste dages hellige i Utah, end vi nogensinde før har haft. Værket er rodfæstet i mere end 150 lande, territorier og politiske enheder. Nogle af jer, der sidder her, har været på mission i lande, som for blot nogle år siden var lukket for os. Herren åbner en udvej. Der sker mangt og meget. Vi bliver anerkendt for vores standarder. Hver gang der er gået 3 år, har vi føjet en million nye medlemmer til Kirkens medlemsskare.

Det har aldrig set lysere ud. Mulighederne har aldrig været bedre. Det er en vidunderlig tid i Herrens værks historie. Vi er i rampelyset, I og jeg, i denne herlige epoke. Vi har så meget at gøre, så fantastisk meget at gøre for at hjælpe Herrens værk fremad mod det fantastiske mål, som han har sat for det.

Jeg har et ansvar i dette store virke. Det samme gælder enhver af mine brødre blandt Kirkens generalautoriteter. Enhver stavspræsident, enhver biskop, enhver kvorumspræsident og enhver distrikts- eller grenspræsident har et ansvar. Ethvert medlem af Kirken har et ansvar for at fremme og opbygge riget.

Ingen har et mere betydningsfuldt ansvar end jer. I er unge. I har energi. I har overbevisningen i jeres hjerter. I har kolleger, som I kan arbejde med, og kolleger, som I kan påvirke.

Som nogle af jer ved, blev jeg for nylig interviewet af Mike Wallace, der er chefkorrespondent på CBS' nyhedsprogram 60 *Minutes*. Jeg gik udelukkende med til at give dette interview, fordi jeg håbede, at det ville gavne Kirken. Han stillede mig mange spørgsmål over flere timer; det virkede, som om han stillede flere hundrede spørgsmål. Et af spørgsmålene lød nogenlunde sådan her: »Jeres Kirke vokser mange steder i verden. Hvordan kan det være?«

Jeg svarede omtrent sådan her: »Denne Kirke står som et stabilitetens anker, et værdiernes anker, i en verden med skiftende værdier. Vi står for noget. Vores værdier har rod i Jesu Kristi evangeliums lærdomme. De er uforanderlige. De er de samme i dag, som da Jesus vandrede på jorden. De er lige så fuldgyldige i dag, som de var dengang. De er blevet sat på prøve gennem historien, og de har ingen mangler. Vi forventer store ting af vores medlemmer. Det

FOTO: WELDEN ANDERSEN

FOTO: MARTY MAYO

Kirken har brug for enhver af jer. Den har brug for jeres styrke. Den har brug for jeres energi. Den har brug for jeres begejstring. Den har brug for jeres trofasthed, hengivenhed og tro.

er en krævende religion. Den kræver selvdisciplin. Folk lever op til disse krav, når de mærker jorden ryste under dem, fordi de lever i usikkerhed i en verden med smuldrende værdier.«

Mine kære unge venner, her i aften vil jeg gerne give jer en indbydelse og en udfordring. Jeg indbyder jer til sammen med mig at vandre på troens sti. Jeg udfordrer jer til at stå for det, som er rigtigt, sandt og godt.

Kirken har brug for enhver af jer. Den har brug for jeres styrke. Den har brug for jeres energi. Den har brug for jeres begejstring. Den har brug for jeres trofasthed, hengivenhed og tro.

Uanset hvad I har gjort før, vil jeg udfordre jer til i aften at rette jeres liv ind efter evangeliets standarder, at betragte denne Kirke med kærlighed, respekt og agtelse som jeres tros moder, at leve jeres liv som et eksempel på, hvordan Jesu Kristi evangelium indgyder lykke i ethvert liv.

Jeg behøver næppe at minde jer om, at det ikke bliver let. Stormene raser omkring jer. Der udbydes sex og vold i fjernsynet, på video, i slibrige blade, via telefonnettet og sågar på internettet.

Min bøn til jer, kære medarbejdere i dette værk, er, at I afholder jer fra alt dette. I kan skifte program på fjernsynet. I kan sky som pesten de købe- eller lejevideoer, der indeholder materiale, der pirrer og fører folk på forkerte stier. Der er kun producenten, der tjener på den slags. Køberen eller lejeren får intet ud af det. I behøver ikke at læse smudslitteratur. Det gavner jer ikke. Det vil kun skade jer.

For mange år siden havde jeg ansvar for Kirkens virke i Asien. Jeg besøgte ofte Okinawa, da der var udstationeret mange amerikanske soldater der. Nogle af dem havde biler, og jeg bemærkede at de fleste af de biler var meget rustne. Der var huller i skærmene. Der var huller i sidepanelerne. Den lak, der stadig sad tilbage, var helt mat. Alt dette skyldtes det ætsende havsalt, som vinden førte med sig, og som tærede huller i metallet.

Sådan er pornografi også. Dette tarvelige smuds er som ætsende salt. Det vil tære huller i jeres rustning, hvis I udsætter jer selv for det.

Jeg kan ikke påpege det stærkt nok. Producenterne og forhandlerne af dette slimede smuds bliver rige, mens deres kunders karakter nedbrydes. Hold jer fra det. Hæv jer over det. Det gør en afhængig. Det knuser dem, der bliver slaver af det.

Jeg siger ikke, at I skal være snerper. Jeg beder kun om, at I vælger det rette. Mike Wallace og hans kolleger talte med unge studerende som jer, mens de var her. Både unge mænd og kvinder. Journalisterne fortalte mig, at de studerende sagde, at det var let at sige nej til en cigaret. Det var heller ikke noget problem at afslå en øl. I de sager var der helt klare retningslinjer. Men når der drejede sig om sex, var det noget andet. Det var sværere at sige, hvor man skulle trække en grænse.

Jeg svarede: »De studerende ved, hvor de skal trække grænsen. De behøver ikke at få det skåret ud i kliniske detaljer. De ved godt, hvornår de er på tynd is.«

Mine kære, unge venner, det er et spørgsmål om selvdisciplin. Selvfølgelig ved I, hvad der er rigtigt og forkert. Det har I fået at vide, lige siden I var helt små. Når I opdager, at I er ved at glide ud i en forkert retning, kan det være svært at vende om. Men det kan lade sig gøre. Det er blevet gjort af hundredtusinder, ja, millioner af andre som jer, der oplever de samme følelsesmæssige længsler, som I føler.

Herren har sagt: »Pryd altid dine tanker med dyd« (L&P 121:45).

Det er en befaling. Han har gentaget den på mange måder. Vi kan ikke overtræde den befaling uden at betale en pris, sommetider en frygtelig pris. Hvis vi er villige til at udøve selvdisciplin, trække på vores viljestyrke og bede om Herrens Ånds hjælp, vil det resultere i stor glæde.

Jeg har hørt ældste John A. Widtsoe, der engang var rektor ved University of Utah, sige: »Det er min erfaring, at en ung mand og en ung kvinde, der overtræder de moralske principper, hurtigt kommer til at hade hinanden.« Jeg har bemærket det samme. Til at begynde med udveksles der kærlige ord, men senere følger vrede og bitre ord.

Ægteskabet er indstiftet af Gud, og ægteskab skal indgås mellem en mand og en kvinde. Det er den institution, som han har indstiftet til at bringe børn ind i verden. Seksuelle forhold under andre omstændigheder er overtrædelse og er i modstrid med Jesu Kristi evangeliums lærdomme.

Lad mig i denne forbindelse sige, at enhver ung mand, der opfordrer en ung kvinde til at dyrke sex med sig, fordi han elsker hende, siger dermed helt klart, at han *ikke* elsker hende. Der er tale om begær, og ikke om kærlighed.

Vi opfordrer jer selvfølgelig til at gå ud med hinanden. Vi ønsker, at I skal deltage i selskabslivet. Det er vigtigt, at I følger den proces, som fører til et godt ægteskab i Herrens hus. Men under dette forløb skal I trække en streg i sandet, som I ikke vil overskride.

Sir Galahad sagde: »Jeg har styrke som ti, / Fordi mit hjerte er rent« (Alfred, Lord Tennyson, »Sir Galahad«).

Og den styrke, som opnås gennem dyd, får I brug for, hvis I vil tilhøre den store hær af mennesker, som elsker Herren og ønsker at fremme hans herlige værk.

Jeg vil gerne drøfte et lignende emne. Det gælder brugen af groft, upassende og beskidt sprog. Det høres overalt. Herrens finger skrev på stentavlerne: »Du må ikke bruge Herren din Guds navn til løgn« (2 Mos 20:7).

De, der benytter sig af eder og vulgært sprog, viser blot, hvor fattigt deres ordforråd er, og hvor ringe deres talegaver er. Jeg bønfalder jer, kære venner, om at helligholde vor himmelske Faders og hans elskede Søns, verdens Forløsers navne. Hvordan kan et medlem af denne Kirke, som er blevet døbt i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, og som har modtaget Herrens nadver, synke så dybt som til at misbruge disse hellige navne? Hvordan kan nogen,

Ægteskabet er indstiftet af Gud, ægteskaber indgås mellem en mand og en kvinde. Det er den institution, hvorigennem han ønsker, at børn bliver bragt ind i denne verden. Seksuelle forbindelser uden for disse rammer er overtrædelse.

der betragter sig som Guds barn, synke så dybt som til at bruge smudsigt og vulgært sprog om det legeme, som er skabt i Guds billede og, som han har erklæret, er åndens tempel?

Øv jer i konversationskunsten. Det er fantastisk værdifuldt. Jeg synes ikke, at der er noget bedre end at lytte til de samtaler, som unge, intelligente og glade mennesker, som jer, fører. Deres dialog er vittig. Den er sprudlende. Den gnistrer og er fyldt med latter, selv når den drejer sig om alvorlige emner. Men jeg gentager, at det ikke er nødvendigt at misbruge Guddommens navn eller bruge smudsigt og vulgært sprog i sine samtaler. Og lad mig tilføje, at der findes masser af humor i verden, uden at vi behøver at fortælle det, vi kalder sjofle vitser. Jeg udfordrer jer til at undgå den slags. Når I taler med jeres venner og kolleger i den kommende uge, så prøv om I kan gøre det uden at bruge den slags ord, som I senere fortryder.

Mens jeg taler om ting, som hindrer vores fremgang som sidste dages hellige, vil jeg gerne nævne endnu én. Det er den kritiske holdning til Kirken. I er intelligente, dygtige og veluddannede unge mennesker. I har lært at tænke kritisk, at udforske og overveje forskellige sider af ethvert spørgsmål. Det er alt sammen godt. Men man kan godt gøre det, uden at lede efter fejl hos Kirken eller dens ledere. Sørg for at holde jeres studier i balance. Jeg siger det ikke for at forsvare mig selv. Der er så mange mennesker, der siger og skriver smukke, venlige og gode ting til mig. Der er dog også nogen, som tilsyneladende i den grad afskyr Kirken og mig. Det har de lov til. Jeg nærer ingen bitterhed mod dem. Jeg har kun ondt af dem, for jeg ved, hvad de i den sidste ende vil få ud af det.

Jeg har haft forskellige stillinger i Kirken, siden jeg blev kaldet til at tjene i diakonernes kvorumspræsidentskab som 12-årig. Igennem de sidste 60 år har jeg haft min gang i Kirkens administrationsbygning. Længe før jeg blev generalautoritet, kendte jeg de daværende præsidenter for Kirken samt de øvrige generalautoriteter. Jeg fandt hurtigt ud af, at de var mennesker med deres små svagheder. Men jeg

vil gerne sige, at jeg mener, at de var nogle af de bedste mænd, man kunne finde i denne verden. De havde også deres kritikere, som talte ondt om dem. De måtte også leve med skriverier fra utilfredse medlemmer og apostater. Men disse mænds navne huskes endnu med agtelse, taknemlighed og respekt, mens deres kritikeres navne er gået i glemmebogen.

Mens jeg som ung mand arbejdede i administrationsbygningen, bad præsidenten for De Tolvs Råd mig om at tage en makker med ud for at overrække en indkaldelse til en kirkedomstol til en mand, der havde skrevet adskillige kritiske og klart apostatiske bøger om Kirken. Han var medlem af en stav i Californien, men hans stavspræsident havde sendt papirerne til Salt Lake City, hvor manden boede på det tidspunkt.

Min makker og jeg, der begge var ældster, tog hen til hans bopæl. Jeg fortalte ham, hvorfor vi var kommet. Han bød os indenfor og dirigerede hos hen til et par stole, der stod længst væk fra døren. Han stillede sig op foran hoveddøren, så vi ikke kunne komme ud, før han havde udøst sine forbandelser over os. Det, han sagde, var afstumpet og ondt. Han talte i truende vendinger. Heldigvis greb han ikke til fysisk vold. Ingen af os var ret store. Da vi havde fuldført vores mission, gik vi hen til døren og forsvandt.

Mens han var i live, blev hans skrivelser læst af mange, der delte hans apostatiske synspunkter. De blev læst af mange, der tog hans angreb på visse generalautoriteter for gode varer. Han tog fejl, men der var dem, der troede på, at hans skrivelser var sande.

Han blev udelukket af Kirken, og det gjorde ham blot endnu mere hadefuld. I stedet for at erkende sine fejl, langede han ud efter Kirken med større raseri. Men så falmede han pludselig bort. Folk syntes ikke længere at være interesseret i ham. Han er for længst gået bort. Jeg kender ingen, der kan huske ham. Selv den makker, som jeg tog med hen for at aflevere indkaldelsen, er nu gået bort. Jeg tror, jeg er den eneste af dem, jeg kender, der stadig kan huske mandens navn.

Vi har en del af samme slags i dag. Vi har haft dem før i tiden, og vi vil opleve dem i fremtiden. De spilder deres liv på at finde fejl ved Kirken. De gransker dens historie i søgen efter alt, hvad der er negativt. De nærlæser generalautoriteternes ord for at finde fejl. De vil måske endda tilstede mig den tvivlsomme ære at granske hvert eneste ord, jeg siger her til jer her i aften. Jeg beklager, at de spilder deres tid på den måde. Jeg føler virkelig med dem, og jeg ville ønske, at jeg kunne overtale dem til at lægge deres sti om, at ændre holdning og vende tilbage til Kirken, så de kan bruge deres talenter på at opbygge riget. Men det er de ikke tilbøjelige til.

Jeg går ud fra, at de nyder deres tid i rampelyset, men rampelyset vil blive slukket, og man vil ikke huske dem for noget godt.

Jeg vil minde jer om, at værket ikke er blevet bragt frem til sit nuværende herlige stade af sine kritikere. Det er blevet ført fremad af troende mænd og kvinder, som har gjort deres, hvad enten det var stort eller småt, for at fremme dets sag.

Jeg ønsker, at I skal tænke over tingene. Men jeg vil opfordre jer til at tænke på Herrens værk på en positiv og livsbekræftende måde. Det er ikke en hvilken som helst sag, I arbejder for. Det er i sandhed Guds Kirke og rige på jorden. Det er den sten, som Daniel så i et syn, der blev revet løs af bjerget, men ikke ved menneskehånd, og som skulle rulle frem og opfylde hele jorden (se Dan 2:44-45; L&P 65:2). Det er det, som Johannes Åbenbareren talte om, da han sagde: »Jeg så en anden engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden, og for alle folkeslag og stammer, tungemål og folk« (Åb 14:6).

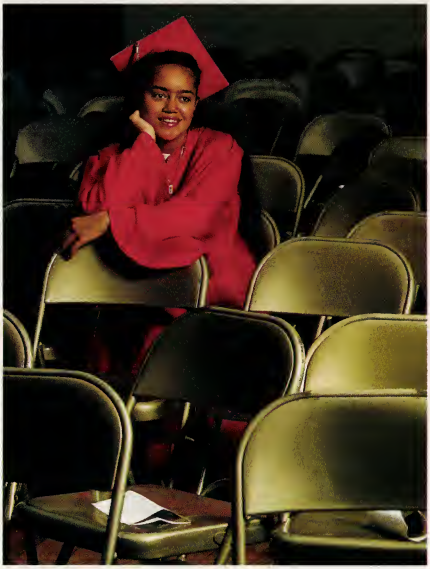

FOTO: JOHN LUKE

Jeg håber, at I vil gøre jeres bedste for at berede jer på at yde væsentlige bidrag til det samfund, som I lever i.

Alt det negative, som jeg har talt om, er som muslinger på vores skrog, der sinker vores livsrejse. Lad os stå på et højere niveau. Lad os lære evangeliet at kende. Lad os dele evangeliet med andre.

»Vi tragter efter alt, hvad der er dydigt, elskeligt, hvad der har godt lov eller er prisværdigt« (13. trosartikel).

Kirken er den store kilde til evig sandhed, som vi konstant og frit kan drikke af. Den er standardernes vogter og værdiernes forkynder. Klyng jer til de værdier. Knyt dem til jeres hjerter; lad dem blive jeres livs ledestjerne, som leder jeres skridt i den verden, som I spiller en vigtig rolle i.

Jeg vil rose jeres ønske om at uddanne jer. Jeg vil opfordre jer til at blive så godt uddannet som muligt. I skal ud i et meget konkurrencepræget samfund. Herren vil have, at I skal lære både verdslige og åndelige ting. Gennem nutidig åbenbaring har han givet jer en vigtig befaling. Han har sagt: »Og jeg befaler, at I skal undervise hinanden i rigets lære ... (og) om det, der er i himlen, på jorden og under jorden, det, som har været, det, som er, og det, der snart skal ske, det, som er hjemme, og det, som er ude; nationernes krige og forviklinger og de straffedomme, der skal komme over landet og kundskab om lande og riger« (L&P 88:77, 79).

Når man læser disse ord, som er så velkendte, synes de at omfatte al den viden, som vi kommer i kontakt med. Jeg kender intet andet folk eller noget andet teologisk system, som omfatter en guddommelig befaling om at søge verdslig såvel som åndelig kundskab. Jeg vil opfordre jer til at studere flittigt. I har mulighederne for jer nu. Jeg håber, at I vil gøre jeres bedste for at berede jer på at yde væsentlige bidrag til det samfund, som I lever i.

Den viden, pålidelighed, færdighed og hæderlighed, som I udviser i jeres fremtidige liv, vil tjene Herrens kirkes navn til ære.

Folk spørger mig af og til: »Hvad er dit yndlingsskriftsted?« Jeg fortæller dem, at jeg har mange, men der er især ét, jeg holder meget af. Det findes i afsnit 50 i Lære & Pagter og lyder således:

»Og det, der ikke opbygger, er ikke af Gud, men er mørke.

Det, der er af Gud, er lys; og den, der modtager lyset og forbliver i Gud, får mere lys, og det lys bliver klarere og klarere indtil den fuldkomne dag« (L&P 50:23-24).

Jeg vil bede jer overveje disse ord: »Det, der er af Gud, er lys; og den, der modtager lyset og forbliver i Gud, får mere lys, og det lys bliver klarere og klarere indtil den fuldkomne dag.«

Jeg mener, at de få ord omfatter hele den vidunderlige tanke med Guds evige plan for sine sønner og døtre, som han elsker. Den udtalelse drejer sig om kundskab. Den taler om nuet og evigheden. Den taler om vækst og udvikling. Den er positiv, livsbekræftende og vidunderlig.

For mange år siden lærte jeg det skriftsted udenad. Jeg synes, det er en vidunderlig udfordring og fyldt med et storslået løfte fra ham, som er vores Fader og Gud.

Bild jer aldrig ind, at man kan opnå lykke gennem mørke, ugudelighed eller synd. Lykken opnås ved at følge den vej, som Herren har udstukket for os. Jeg vil gerne gentage, følg med mig på troens sti.

Afslutningsvis vil jeg efterlade jer mit vidnesbyrd om dette værk. Målt efter verdens standarder er jeg en gammel mand. Jeg har nu arbejdet 20 år ud over det, der normalt betragtes som pensionsalderen. Men jeg føler mig ikke gammel! Jeg føler en begejstring for den sag, som vi tilhører. Hvorfor? Fordi jeg ved, at det er den Almægtiges værk, og at det overgår enhver anden sag under himlen.

Set i evighedens perspektiv er der intet, som har større betydning. Mesteren har sagt: »Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus« (Joh 17:3).

Det er det evige liv; det er vor himmelske Faders plan for vores lykke. Gud vor evige Fader lever. Det ved jeg. Jesus er hans elskede Søn, Faderens Førstefødte, hans Enbårne i kødet, verdens Frelser og Forløser, som ved sin forsoning har gjort det muligt for os at opnå evig ophøjelse. Joseph Smith var og er en profet. Mormons Bog er sand. Lige siden den kom fra trykken i Palmyra i staten New York i 1830, har der været kritikere, som har forsøgt at forklare dens oprindelse. Deres anstrengelser har været forgæves. Hvert år læses den af stadigt flere mennesker og den yder en god indflydelse på mange, mange menneskers liv. Tænk lige over det – i 1994 blev der uddelt 3.742.629 eksemplarer af bogen. Den eller uddrag af den er tilgængelig på 88 sprog.

Præstedømmet er iblandt os. Det er en realitet. Det rummer stor kraft. Det er sandt. Åbenbaringens Ånd er iblandt os. Jeg vidner for jer, at Herren ikke vil tillade noget menneske at føre hans kirke på afveje. Han råder over liv og død. Det er hans kirke, ikke noget menneskes kirke. Han sørger for, at der drages omsorg for den, at den ruller fremad, at dens medlemmer næres af Guds gode ord, og at den fortsætter frem mod sin planlagte mission.

Som jeg sagde før, så står I og jeg i rampelyset i øjeblikket. Vi har mulighed for at hjælpe vor himmelske Faders sag. »Tro stå til Herren, om end vi må lide, kæmpe os frem, opnå et hjem hos Gud vor Fader til evig tid« (»Skal vi svigte vore pagter,« *Salmer og sange*, nr. 167).

Mine kære, unge venner, I skal vide, at jeg elsker jer. Må himlene åbnes og velsignelser strømme ned over jer, når I lever dydigt og retskaffent i begejstring og lærevillighed, i kærlighed og respekt. At I må velsignes med den fred, som kommer af at gøre det, som I ved, Herren ønsker, at I skal gøre, er min ydmyge bøn, i Jesu Kristi navn. Amen. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERE

1. Sidste dages hellige bør holde sig langt fra svælgen i sex og vold, som ses overalt i dag. Vær dydige.

2. Sidste dages hellige bør undgå at bruge det grove, upassende og vulgære sprog, som er så fremherskende i verden i dag. Lær konversationskunst.

3. Sidste dages hellige bør undlade at kritisere Kirken og dens ledere. Tænk positive og glade tanker om Herrens værk.

4. Vi har, som et folk, mange grunde til at glæde os. Præstedømmet er iblandt os. Åbenbaringens Ånd er iblandt os. Herren vil ikke tillade, at noget menneske fører hans kirke på afveje.

MIN FRED GIVER JEG JER

KRISTUS MED BØRN, AF MINERVA TEICHERT, KIRKENS HISTORISKE AFDELING

Kom til Kristus og modtag alt det, som han tilbyder os: Tilgivelse, kærlighed – og ægte fred (se Joh 14:27).

Hjælpere ved handicap-OL

Laury Livsey

Når Robert Norton satte sig på cyklen, blev han et nyt menneske.

»Robert gik gerne uden for ved ottetiden om morgen og cyklede ude i indkørslen lige til klokken ti om aftenen. Han blev så god til det, at han blev Connecticuts hurtigste cyklist ved handicap-OL,« siger hans lillebror Lee. »Inden Robert blev optaget af handicap-OL, var han en enspænder. Men når han deltog i handicap-OL, var han meget åben. Han fik nye venner, og børnene fra skolen talte med ham, noget de aldrig havde gjort før.«

I næsten 30 år har handicap-OL hjulpet handicappede idrætsfolk til at dyste med hinanden på lokalt, nationalt og internationalt plan. Robert, der var udviklingshæmmet, deltog i mange handicap-OL-stævner, inden sin død i 1992. »Jeg savner min bror, og jeg glemmer ham aldrig,« forklarer Lee. »Handicap-OL gav Roberts liv indhold, og det betød meget for ham.«

Roberts minde levede videre, da handicap-OL også kom til at betyde meget for en gruppe sidste dages hellige – deriblandt Lee.

OL-UNGDOMSSTÆVNE

I sommeren 1995 planlagde lederne fra tre stave i USA – i Connecticut og Rhode Island – at samle tre ungdomsstævner til ét. »Stavslederne var meget interesseret i ungdomsstævnet, og de spurgte de unge, hvad de havde lyst til at lave,« mindes Lee på 15, der er diakon i Newtown Ward i New Haven Stav. »Vi talte om at udføre noget samfundstjeneste – altså, havearbejde eller sådan noget.«

Men så blev det foreslået, at man skulle hjælpe til ved det niende handicap-OL, som skulle afholdes i og omkring New Haven i Connecticut. Forslaget blev modtaget med begejstring, og det varede ikke længe før mere end 400 unge sidste dages hellige fra de tre stave havde meldt sig som frivillige.

Ungdomsstævnets tema var: »I er verdens lys.« Og det

FOTO: BRENT PETERSON

var lige, hvad de unge sidste dages hellige var. De virkede i mange funktioner – lige fra at være i heppekor til at passe forskellige boder. »Vi følte os virkelig som lys, og vi kunne give det lys videre til andre ved at vise omsorg for og hjælpe disse idrætsfolk. Det kan man gøre ved at være et godt eksempel,« siger Lee, som ikke kunne forestille sig nogen bedre måde at tjene på. Arrangementet blev afholdt i hans hjemstat, og hvis der er noget, som Lee kender til, så er det handicap-OL.

Fordi Lee havde tilbragt meget tid ved disse stævner, da hans bror Robert deltog i dem, og i 1994 da han var frivillig hjælper ved handicapmesterskaberne i Connecticut, vidste han, hvad det indebar at være frivillig ved det internationale handicap-OL. Og han så, hvordan andre unge på hans egen alder fandt ud af, hvor sjovt det kunne være at hjælpe og tjene idrætsfolk med særlige behov.

»Det glædede mig at se, at alle de unge var dybt engageret. De gik hen til idrætsudøverne og gav dem kram, klap på skulderen og hvad de ellers trængte til,« siger Lee.

Ben Johansen er enig. »Vi havde det smaddersjovt. Vi ønskede at tjene, og det var alt, hvad vi var koncentreret om. Disse idrætsfolk yder deres bedste med de evner, som de har fået. Jeg har erfaret, at de egentlige vindere i dette liv er dem, der gør deres bedste med det, de har, og ikke nødvendigvis dem, der kommer først over stregen.«

Det første internationale handicap-OL blev afholdt i Chicago i staten Illinois i juli 1968. 1000 handicappede idrætsudøvere fra Canada og USA deltog. Nu omfatter det mere end 7000 idrætsfolk fra omkring 140 lande og 45.000 frivillige hjælper til. I 1993 blev vinter-OL for handicappede for første gang afholdt uden for Nordamerika, nemlig i Østrig. Der har været afholdt europæiske handicap-OL i Belgien og Skotland.

Ved stafetløbet i 1995 i Connecticut samlede de unge sidste dages hellige sig nede ved porten, hvor løberne kom ind på banen og hilste på dem, klappede dem på skulde-

ren og kom med opmuntrende tilråb. Løbernes smil blev endnu bredere, da deres SDH-hjælpere bad om deres autografer.

»De bliver så glade, når man smiler til dem eller lykønsker dem. Når man taler med dem, bliver de glade og snakkesalige,« siger Stephanie Perry.

Den holdning smittede også af på de sidste dages hellige hjælpere.

»Ved andre ungdomsstævner, som jeg har deltaget i, har vi udført tjenesteprojekter, og så har en af lederne fået et takkebrev. Halvdelen af dem, der har deltaget i sådan et projekt, aner ikke, at deres indsats blev værdsat. Det er meget bedre at være med, hvor det sker,« siger Merilee Hales. »Man kunne se, hvor glade de unge var, når vi stak dem på næven og gav »fem flade«.«

Ben Stratford siger: »Det bedste ved det hele var den tid, som vi tilbragte sammen med de handicappede idrætsudøvere og det eksempel, de satte for mig.«

DET, DET DREJER SIG OM

På en steghed dag i New Haven var mange af de unge mænd og piger samlet på Yale Universitetets stadion med koste i hænderne. De havde fået til opgave at feje området rent inden afslutningsceremonien. Mens Lee fejede skrald sammen i store poser, stoppede han op og tænkte over, hvad de havde lavet i løbet af de tre dage, tjenesteprojektet varede.

»Det er rent manuelt arbejde at feje. Når man er færdig med at feje, vil stadion ikke huske, at man har fejet det,« siger han. »Men idrætsfolkene husker en. De vil huske os. Det er det, der betyder noget for mig. Og jeg vil huske dem.«

Mens Lee var sammen med de handicappede sportsfolk, havde han oplevet ægte glæde og lykke, især når idrætsudøverne smilede til ham.

Og når Lee smilede tilbage, kunne han ikke lade være med at tænke på sin storebror Robert. □

JAREDS BROR

LÆRDOMMENS MESTER

Ældste Henry B. Eyring
De Tolv Apostles Kvorum

Vi bærer alle på smertefulde erindringer om, hvordan vi blev skældt ud af forældre eller lærere, fordi vi ikke var lærevillige. I tankerne kan jeg stadig høre en tysklærerinde, der var lille nok til at kunne se mig direkte i øjnene, mens hun stod foran mit bord og sagde: »Du bist ein .....,« hvilket oversat betyder, at hun mente, at jeg var et fæ, fordi jeg ikke ville høre efter og lære, og at jeg en dag ville fortryde det. Og jeg fortryder det virkelig. Jeg fortryder alle de gange, hvor jeg var for sløv eller uvillig til at lære noget. Men større end den fortrydelse, jeg føler for ikke at have hørt efter en tysklærerinde, en musiklærer eller en anden lærer, er den hjertesorg, jeg føler over de dage – ja, måske endda måneder og år – hvor Mesteren ville have lært mig, hvordan man gør brug af tro, omvendelse, Helligånden og barmhjertighed, men ikke kunne fange min opmærksomhed.

»Og sløret blev taget bort fra Jareds broders øjne, og han så Herrens finger; ... og Jareds broder faldt ned for Herren, thi han var overvældet af frygt« (Ether 3:6).

Hvis I føler den samme fortrydelse – og det gør I sikkert – og hvis I længes efter at blive mere lærenemme, så vil I finde trøst og opmuntring i beretningen om Jareds brors liv. Knæl sammen med ham, mens Ethers Bog beskriver en revselse, der ændrede hans liv, og som også kan ændre jeres liv:

»Og ved slutningen af det fjerde år kom Herren igen til Jareds bror, og han stod i en sky og talte med ham. Og Herren talte med Jareds bror i tre timer og revsede ham, fordi han havde glemt at påkalde Herrens navn« (Ether 2:14).

Tallene i den triste beretning er en nøgle til Jareds brors problem og til Mesterens løsning: Fire år og tre timer. Jareds bror og hans karavane af mennesker og dyr havde ligget brak i fire år under en rejse, som de vidste skulle føre dem

JAREDS BROR SER HERRENS FINGER, AF ARNOLD FRIBERG

over mange vande til et forjættet land. Og Mesteren tog ikke blot et minut, heller ikke fem minutter, men *tre timer* af sin tid til at irettesætte den forsømmelighed. Hvad viser de fire år og tre timer os om hindringer og veje til kundskab?

I mine øjne ligger betydningen af de fire år i den kendsgerning, at jarediterne var faldet hen i sløvhed under en rejse, som var begyndt med Babelstårnets kaosagtige tilstande, videre gennem Asiens ukendte ødemarker og som, efter Herrens revselse, ville fortsætte gennem de stormombruste haves dyb til et land, der var udvalgt fremfor alle andre – alt sammen under Herrens vejledning. Ældste Spencer W. Kimball beskriver dramaet i en konferencetale:

»Denne enestående bog burde fascinere navigatører: Fantastiske vandringer af næsten utrolig længde, varighed og vanskelighed er skildret her sammen med sejladser på de store have, en jordomsejling flere århundreder før vikingernes tid – en færd fuld af alle mulige farer, som blandt andet uvejr, skjulte rev, orkaner og sågar mytteri. Denne første nedskrevne sørejse fandt sted for 4.000 år siden, og den blev gennemført med sødygtige oceangående fartøjer uden sejl, maskiner, årer eller ror – otte skibe, der mindede om Noas ark, lange som træer, tætte som kar, spidse i enderne som sovsekander (se Ether 2:17), tætnede foroven og forneden og oplyst af smeltede sten (se ibid., 2:20; 3:1ff), måske med radium eller et andet stof, som vor tids forskere endnu ikke har opdaget. Denne flåde af skibe, der var let og flød som (fugle) på vandet, blev drevet frem af vinden og havstrømmene og landede et sted i Nordamerika, formentlig ved vestkysten« (i Conference Report, april 1963, side 63-64).

Lederen af denne farefulde færd var Jareds bror (fra andre kilder ved vi, at hans navn var Mahonri Moriancumr [se fodnoten i George Reynolds, »The Jaredites,« *Juvenile Instructor*, 1. maj 1892, side 282]). Bortset fra de fire år er hans nedfældede livsberetning et eksempel på

ILLUSTRERET AF DEL PARSON

»Og Herren talte med Jareds broder i tre timer og revsede ham, fordi han havde glemt at påkalde Herrens navn« (Ether 2:14).

kombinationen af modig handling med lærevillighed. Den usædvanlige kombination afsløres tidligt i beretningen, da både hans personlige styrke og tætte forhold til broderen Jared danner baggrund for beretningen om, hvordan Herren forvirrede sprogene, da Babelstårnet blev bygget:

»Og Jareds broder var en stor og stærk mand og en mand, der var højlig begunstiget af Herren, og Jared, hans broder, sagde til ham: Anråb Herren om ikke at forvirre os, så vi kan forstå hinanden.

Og det skete, at Jareds broder anråbte Herren, og Herren forbarmede sig over Jared, og han forvirrede ikke Jareds tungemål; og Jared og hans broder blev ikke forvirret« (Ether 1:34-35).

Da Mahonri Moriancumr havde opnået denne velsignelse for sig selv og sin bror, fulgte han igen Jareds opfordring til at bede om, at deres venners sprog ikke måtte blive forvirret, og også denne velsignelse blev skænket dem.

Atter lod han sig opfordre til at bede Herren om at føre dem til et forjættet land, og den velsignelse fik de også. Faktisk fik han mere end velsignelsen; han blev kaldet til leder:

»Og Herren hørte Jareds bror og forbarmede sig over ham og sagde til ham:

Gå og saml dine hjorde sammen, han og hun af hver slags samt sæd af jorden af hver slags og dine familier og Jared, din broder og hans familie; og ligeledes dine venner og deres familier og Jareds venner og deres familier.

Og når du har gjort dette, skal du gå i spidsen for dem ned i dalen, som ligger mod nord. Og dér vil jeg møde dig og gå foran dig ind i et land, som er udvalgt fremfor alle andre lande på jorden« (Ether 1:40-42).

Denne mand, som tog imod råd både fra sin bror og fra Herren, fik at vide, hvorfor han blev velsignet: »Og dette vil jeg gøre for dig, fordi du så længe har anråbt mig« (Ether 1:43). Selv om Moriancumr var stor og stærk, var hans lederskabskaldelse kun til dels en følge af hans handledygtighed; han stolede på Mesteren, som hele tiden forklarede rejsens praktiske detaljer for ham:

»Og Herren befalede dem, at de skulle drage ud i ørkenen, ja ud i den del, hvor aldrig noget menneske havde været. Og det skete, at Herren gik foran dem og talte med dem, medens han stod i en sky, og han gav dem anvisning på, hvor de skulle tage hen.

Og således vandrede de i ørkenen, og de byggede fartøjer, hvori de sejlede over mange vande, bestandig ledet af Herrens hånd« (Ether 2:5-6).

Hvordan kunne Moriancumr – en mand, der var villig til at tage imod vejledning fra sin bror, en mand, der takket være sine stærke bønner var velsignet med Mesterens nærvær, en mand, der var stærk nok til at lede folk og hjorde af enhver slags gennem endeløse ørkener og store have og til sidst nå det store havs bredder – hvordan kunne han slå sit telt op og fire år senere blive revset for at have glemt Herren?

Selve den kortfattede beskrivelse af de fire år er meget sigende:

»Og nu går jeg videre med mine optegnelser; thi se, det skete, at Herren førte Jared og hans brødre til det store hav, som skiller landene. Og da de kom til havet, slog de lejr, og de kaldte stedet Moriancumr; og de boede i telt ved havet i fire år« (Ether 2:13).

Kan I næsten ikke høre det lettelsens suk de drog, da de satte byrderne fra sig, lod hjordene græsse langs kyststrækningen, slog teltene op og opkaldte stedet efter den store leder, som havde ført dem sikkert dertil? Skriften fortæller os ikke, hvorfor folket »havde glemt at påkalde Herren navn« (Ether 2:14) i de år, men vores egne erfaringer kan måske give os et fingerpeg. Når vi står over for en ukendt ødemark eller et fremmed hav, som for os kan være en flytning til en ny by eller alvorlig sygdom hos en af vore kære, så blødgøres vores hjerter og vi trygler om velsignelse og fælder tårer, når vi modtager dem. Men når det er sværere at se behovene eller velsignelserne – når vi har slået vores telte op – så er det let at glemme Mesteren og tænke mere på det, vi har udrettet ved eget mod og indsats. Til tider hjælper vores nærmeste den glemsomhed på vej ved at rose os og tilskrive os sejren. De fleste af os lever blandt farer, der er næsten usynlige, så derfor er det lettere at føle sig selvsikker, og så er det sværere at tage imod råd fra brødre eller fra Gud.

Ingen irettesættelse kunne ende lykkeligere end Moriancumrs gjorde, og vi kan ikke ønske os noget bedre eksempel. Han omvendte sig.

»Og Jareds broder angrede det onde, som han havde gjort, og påkaldte Herrens navn for sine brødre, som var med ham. Og Herren sagde til ham: Jeg vil tilgive dig og dine brødre jeres synder, men I skal ikke synde mere; thi I skal ihukomme, at min Ånd ikke altid vil trættes med mennesket; om I derfor vil synde, til målet er fuldt, vil I blive udstødt fra Guds nærhed« (Ether 2:15).

Omvendelse medførte lærevillighed. Moriancumr fulgte

atter de anvisninger, som han tidligere havde modtaget angående skibenes konstruktion. Og han løste også problemet med luftmanglen i fartøjerne efter Herrens detaljerede anvisninger. Så fremlagde han problemet med lyset for Mesteren. Den måde, hvorpå Herren besvarede den forespørgsel, viser en anden side af lærevilligheden: Nemlig elevens villighed til at forberede sig.

Herren kendte utallige måder, hvorpå skibene kunne blive oplyst, men han gav sig tid at definere problemet og tilbød først sin hjælp, da Moriancumr havde udtænkt en løsning. Jareds bror gjorde alt, hvad han kunne for at løse opgaven, og så beskrev han præcist, hvad Mesteren skulle gøre.

»Og Herren sagde til Jareds broder: Hvad vil I have, at jeg skal gøre, for at I kan have lys i jeres fartøjer? Thi se, I kan ikke have vinduer, thi de vil blive slået i stykker; ej heller skal I tage ild med jer, thi I skal ikke gå ved lyset af ild.

Thi se, I skal være som en hval midt ude i havet, og de tårnhøje bølger skal slå op om jer. Alligevel vil jeg bringe jer op igen af havets dyb; thi vindene er gået ud af min mund, og regnen og oversvømmelserne har jeg ligeledes udsendt.

Og se, jeg forbereder jer på dette; thi I kan ikke fare over dette store dyb, dersom I ikke er udrustet mod havets bølger og de vinde, som bliver sluppet løs, og floderne, som skal komme. Derfor, hvad vil I, jeg skal berede for jer, så I kan have lys, når I er opslugt i havets dyb?« (Ether 2:23-25).

Jareds bror smeltede en klippe og lavede 16 gennemsigtige sten, og derefter bad han på bjerget Shelem Herren om den del af løsningen, som han ikke selv magtede: At få stenene til at udsende lys. Men han spurgte ikke, sådan som et barn måske ville spørge en travl forælder, eller en elev ville spørge sin lærer, der går fra elev til elev. Han gav sig tid til at bede om tilgivelse. Han takkede for sine velsignelser. Han udtrykte tro på Guds magt.

Herren godtog Jareds brors løsning og rørte ved stenene, og mens han gjorde det, blev sløret fjernet fra Moriancumrs øjne, og han så Herrens finger. Forbløffet bad han Herren om at vise sig for ham. Ikke alene efterkom Herren hans ønske, han lod ham også i et syn se hele verdens historie. Det, Jareds bror så, var så vidunderligt, at optegnelsen om det er skjult for os, indtil vi er parate til at modtage den. Præsident Joseph Fielding Smith fortalte os i en konferencetale, hvordan vi som et folk kan gøre os fortjent til den velsignelse:

»Herren har sat os på prøve som medlemmer af Kirken. Han har givet os Mormons Bog, som er den mindre del, for at opbygge vores tro gennem lydighed mod den vejledning, som bogen indeholder, og når vi, Kirkens medlemmer, er villige til at holde befalingerne, som de er blevet givet os, og vise tro, sådan som nephiterne gjorde en kort overgang, så vil Herren være parat til at lade den anden optegnelse komme frem og give den til os, men vi er endnu ikke rede til at modtage den. Og hvorfor ikke? Fordi vi ikke har levet op til denne prøvetids krav om at læse den optegnelse, som vi har fået og følge dens retningslinjer« (i Conference Report, oktober 1961, side 20).

Den alvorlige vurdering synes at vise, at vi bør være lærevillige, ligesom Moriancumr var, da han havde omvendt sig. Vores forsømmelse eller manglende iver efter at studere og efterleve befalingerne kan sammenlignes med jarediternes ligegyldighed i de fire år.

Hvis vi vil være lærevillige, som Jareds bror var, kan vi en dag få del i optegnelsen om hans åndelige velsignelser. Historien synes at antyde, at den væsentligste hindring for sådanne velsignelser er vores manglende evne til at fornemme den fare, som vi svæver i, hvis vi ikke tager imod åndelig vejledning – hvis vi glemmer at påkalde Herren. Historien illustrerer også tydeligt vejen til disse velsignelser, nemlig tro. Det ses tydeligt af den tid og omsorg Mesteren lagde i at revse og belære Moriancumr, at kraftige bønner bliver hørt og besvaret.

DE JAREDITISKE FARTØJER KASTES OM PÅ BØLGERNE, AF GARY E. SMITH

»Thi se, I skal være som en hval midt ude i havet, og de tårnhøje bølger skal slå op om jer. Alligevel vil jeg bringe jer op igen af havets dyb« (Ether 2:24).

Præsident Brigham Young ledte vores opmærksomhed bort fra de fantastiske syner i Ethers Bog og hen på det, som kommer i første række:

»Men om I så havde tro til at gå ud på kirkegården og opvække myriader af døde, ville det alene ikke gøre jer til sidste dages hellige, ej heller ville det at få jeres sind åbnet, så I kunne se Herrens finger. Hvad vil så? Det at holde Herrens befalinger, at vandre ydmygt for Gud og hinanden, at ophøre med at gøre ondt og lære at gøre godt, og at leve af hvert ord, som udgår af Guds mund; se så vil I være sidste dages hellige, hvadenten I modtager syner eller ej« (i *Journal of Discources*, 3:211).

Denne udtalelse synes at vise, at eftersom kun få af os vil modtage de fantastiske manifestationer, som Jareds bror modtog, kan vi lige så godt føje en ting til det billede af Moriancumr, som først rinder os i hu (det blændende lys fra stenene på bjergtoppen), nemlig det smukke billede af fire år ved en smuk kyst og en tre timer lang samtale. Teltene ved havet bør minde os om, at vi konstant bør føle afhængighed af Herren og taknemlighed, ikke kun når vi vandrer gennem »endeløse ørkener« eller føler os begravet i åndelige bølger. Og en tre timer lang samtale, som nok er længere end nogen samtale, vi nogensinde ville føre med vores børn eller bror eller mand eller hustru, kan minde os om vores store Lærers nærvær, tålmodighed og kærlighed. Og når vi får den følelse af afhængighed og tro på Guds omsorg, vil vi have lært et vigtigt princip fra Jareds bror, lærdommens mester.

Han forblev lærevillig gennem hele sit liv, som det ses af hans sidste gerning: Han fulgte sin brors opfordring til at give folket en konge, selv om han var overbevist om, at det ville føre til trældom. Trods egen styrke og himmelske syner om fremtiden søgte Moriancumr stadig råd hos sin fortrolige. Vi kan åbenbart ikke vide så meget om himlen, at vi ikke kan lære af hinanden. □

HVAD JEG HAR LÆRT OM AT TJENE MIN HUSTRU

Hun fik mig til at erkende, at det at tjene hende indebærer at kende hendes behov og ikke vente på at blive spurgt.

Gary L. Gray

Min hustru Chris og jeg har været bedste venner og kærester i mere end 18 år. Vi har støttet hinanden i ægteskabets op- og nedture, jublet og sørget sammen, og har sammen med vores børn arbejdet på at skabe et stærkt, Kristuscentreret hjem.

Derfor blev jeg meget begejstret, da jeg blev bedt om at tale over emnet »at tjene min hustru« ved et præstedømmelederskabsmøde. Selvsikkert ridsede jeg de vigtigste doktrinære punkter op, fyldte nogle evangeliske illustrationer på og skrev det, som jeg selv mente var en stærk, evangelieorienteret tale. Jeg lagde vægt på ægteskabets og familiens evige aspekter, i det jeg resumerede profeternes udtalelser om kvindens rolle og påpegede mandens pligt til at støtte hende.

En aften blev jeg længe på arbejde for lige at lægge sidste hånd på min tale, og bagefter kørte jeg glad hjem. Chris har altid været mit »enmandspublikum«, som jeg har fremlagt taler og ideer for, inden jeg har brugt dem offentligt. Jeg kan altid regne med hendes støtte og opmuntring, og jeg var sikker på, at hun ville synes om min tale.

»Har du tid et øjeblik, Chris?« spurgte jeg, da jeg trådte ind af døren.

»Davs, skat. Jeg kommer straks. Jeg skal bare lige se til aftensmaden først,« svarede hun ude fra et af de bageste værelser.

Mens jeg gik ind i stuen og tog dagens post, kunne jeg høre at hun gav børnene instrukser: Shannon skulle hjælpe med aftensmaden, Casey skulle dække bord og Caitlin, vores datter på to år, skulle tage tøj på.

»Nå, hvad vil du så?« spurgte Chris efter at have givet mig et hurtigt kys og kram.

»Jo, jeg skal holde tale ved præstedømmelederskabsmødet om et par dage. Jeg vil gerne læse den for dig, så du kan fortælle mig, hvad du synes og ...«

»Øjeblik, skat.« Hun vendte sig mod køkkenet og råbte til børnene: »Shannon, det lugter, som om kødet er ved at brænde på. Har du dækket bord, Casey? Brianne, gider du lige se til Caitlin?«

Hun vendte sig mod mig igen. »Undskyld. Ungerne driver mig til vanvid i dag. Jeg har måttet minde dem

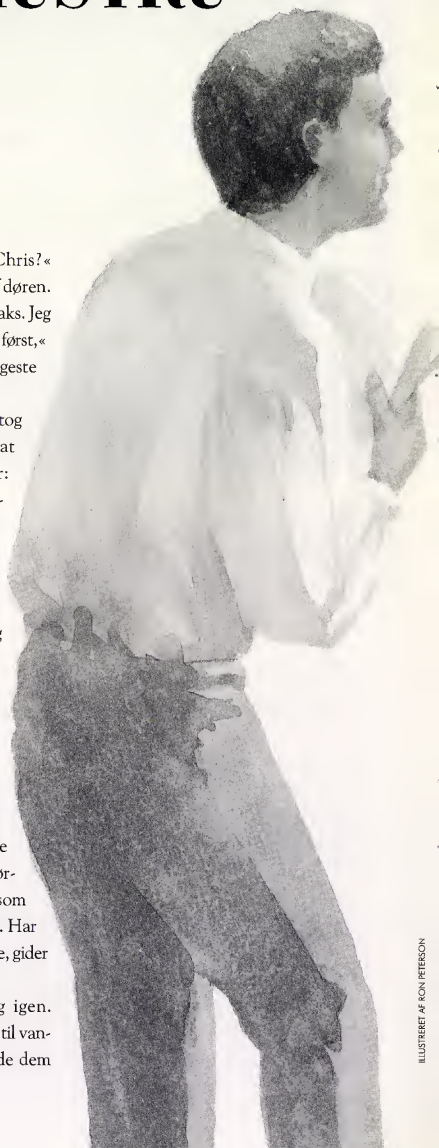

ILLUSTRERET AF RON PETERSON

om selv de mindste ting. Hvad var du ved at sige?«

Jeg smilede og begyndte forfra: »Jeg er blevet bedt om at holde tale ved ...«

Netop i det øjeblik kom Brianne ind og sagde, at hun ikke kunne finde noget tøj til Caitlin. Chris sendte hende ned i vaskekælderen og bad hende om at hælde et nyt læs tøj i vaskemaskinen. Inden jeg kunne nå at sige noget, kom Caitlin rendende ind i stuen med en stak eksemplarer af noget musik, som Chris havde bestilt til en korfestival.

»Åh nej!« sagde Chris, mens hun styrtede af sted for at redde en stor æske med flere hundrede eksemplarer af en sang. »Jeg har brugt hele morgenen på at skrive pauser og udtale på dem alle sammen. Nu kunne det lige mangle, at Caitlin skulle tegne på dem.«

»Nå, men angående min tale,« fortsatte jeg, da hun kom tilbage. »Emnet er *at tjene din ægtefælle*. Jeg vil gerne have dig til at fortælle mig, hvordan en præstedømmebærer bedst tjener sin hustru, så jeg kan se, hvor tæt det ligger på mit udkast.«

»Jeg vil gerne høre dine forslag først,« sagde hun henover larmen fra køkkenet.

»Det er jo bare et udkast, og jeg havde håbet, at dine synspunkter kunne rette op på talens svage punkter,« sagde jeg. »Så sig mig nu, hvad har en hustru mest brug for?«

Efter at have tænkt sig lidt om sagde Chris: »En hustru har brug for en, der er villig til at hjælpe hende med at gøre det, som hun gør for alle andre i familien. Hun har brug for en munter hjælper, der uden at beklage sig kan koncentrere sig om rengøring, madlavning, indkøb, børneopdragelse og organisation .... En, som er villig til at tage sig af al den slags, selv om det måske ikke altid bliver rost eller værdsat. Har du det med i din tale?«

»Næh,« sagde jeg og sænkede blikket.

Da hun nu var kørt ind på emnet, fortsatte hun: »Den hjælper bør også kunne fornemme de andre familiemedlemmers behov, være villig til at lade sine egne projekter hvile, når børnene har brug for opmærksomhed og hurtigt kunne finde familiens forskellige ejendele.«

»Det har jeg heller ikke med i min tale,« fortalte jeg hende. Men min tale rummede mange gode elementer. »Hvad med præstedømmet? Er det ikke vigtigt for en hustru, at hendes mand bærer præstedømmet?«

Hun smilede. Jeg var trods alt ikke helt ved siden af. Det var noget, jeg troede.

»Jo, det betyder meget for mig. Men det vigtige er at benytte præstedømmet, ikke bare bære det. En præstedømmebærer bør være åben for måder, hvorpå han kan bruge sit præstedømme til at velsigne sin hustru. Når en hustru skal bede sin mand om hjælp og tjenesteydelser, så spekulerer hun på, om hendes mand egentlig forstår hendes behov. Når en mand er opmærksom på sin hustrus behov, følelser og daglige prøvelser, så føler hun sig værdsat og påskønnet.«

»Tak,« sagde jeg og bøjede mig over for at kysse hende. »Hvad andet kan en mand gøre for at tjene sin hustru?«

»Kun to ting mere,« sagde Chris. »For det første skulle han lytte til hende. Det skulle ikke være nødvendigt for hende at måtte dyste med fjernsynet eller avisen eller noget andet. Han bør lytte med hjertet til det, som hans evige ledsager har at sige til ham. Hvis vi skal tilbringe evigheden sammen, burde vi kende hinandens tanker, meninger, bekymringer, frustrationer og håb.«

Jeg lagde stille posten, som jeg stadig havde i hånden, fra mig.

»Og for det andet skulle han bare elske hende. Han skal elske hende, når hun er utålmodig og frustreret efter en lang dag, eller når hun brænder hans mad på, eller når hun har svært ved at elske sig selv, eller når hun er gravid i fjerde måned og tvivler på, at hun kan overskue endnu et barn«

Den aften skrev jeg min tale om, idet jeg fremhævede, at tjeneste betyder meget mere end bare at hjælpe min hustru, når hun beder om det. Chris mindede mig om, at det sande ægteskab, som præsident Spencer W. Kimball sagde, bygger på den lykke, som »udspringer af at give, tjene, dele, ofre og være uselvisk« (*Marriage and Divorce*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1976, side 12). □

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

145. ÅRGANG · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · SEPTEMBER 1996

BJERGET STÅR

I FLAMMER

Lloyd H. Parry
ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Som dreng elskede jeg at vandre i bjergene øst for Manti i Utah. En klar efterårsdag, da jeg var omkring ti år gammel, besluttede min ven og jeg os for at gå tur i bjergene.

Min mor pakkede omhyggeligt to sandwich med jordnøddesmør og syltetøj og to stykker rosinkage i vokspapir og lagde dem samt et æble til hver af os i to brune papirsposer,

så vi kunne tage dem med som madpakker.

Jeg nød den kølige, friske luft og duften fra markerne og frugthaverne, mens vi gik ud af byen, forbi en af nabogårdene og gennem en anden nabos frugthave. Træerne bugnede med lækre, røde æbler.

Vi havde hver en stor sæk med, for vi håbede at finde nogle pinjekerner. Mens vi fulgte den smalle sti gennem bynken og ind mellem enebærbuskene, fandt vi et pinjetræ her og der med kogler rundt om.

Vi lagde koglerne, der var helt klæbrige af frisk harpiks, ned i vores sække. Vi vidste, at hver af de hårde, grønne kogler rummede mange pinjekerner indeni. Jeg elskede pinjekerner dengang, og det gør jeg stadig. Indianerne holdt også af dem, men de samlede dem for at kunne overleve. De bagte pinjekernebrød, som bestod af halvt pinjekerne og halvt græshopper. Jeg foretrak mine pinjekerner uden græshopper.

Min ven og jeg klatrede højere op, indtil vi kom til en labyrint af flade, hvide sten, der var lagt, så de dannede bogstavet M (for »Manti«, som var navnet på vores by). Dette enorme bogstav kunne ses helt nede fra dalen under os. Vi satte os på en af de store, flade sten for at hvile os. Vi tog skoene af for at køle vores fødder på den glatte sten, mens vi nød synet af Manti, markerne og dalen under os. Der blæste en svag brise gennem den klare, friske luft, og vi kunne lugte blandingen af bynke, enebær og nåletræer. Livet føltes herligt!

Vi samlede tørre kviste og grene, så vi kunne tænde et bål og riste vores pinjekerner. Vi stak ild til kvistene, og snart slikkede flammerne op – alt for højt!

Flammerne fik fat i noget bynke i nærheden, og så i noget mere. Det så ud til, at vores lille bål snart ville brede sig til hele bjergsiden og blive til en skovbrand. Vi havde ikke noget vand til at slukke ilden med, så vi forsøgte at slå på den med vores sække. Men hver gang vi slog på ilden, syntes den at brede sig endnu mere. I fortvivlelse sagde min ven: »Jeg løber efter hjælp.« Han tog sine sko på og styrtede ned ad bjerget.

Jeg var alene! Jeg knælede ned og bad. »Fader i himlen, hjælp mig med at slukke ilden.« Det er alt, hvad jeg kan huske, at jeg sagde. Jeg ved ikke, hvad jeg forventede. Der var ikke en sky på himlen, og det begyndte ikke pludselig at regne. Jeg hørte ikke en stemme, der sagde, hvad jeg skulle gøre, men min himmelske Fader besvarede min bøn.

Inden jeg havde rejst mig, følte jeg mig tilskyndet til at kaste jord på den nærmeste brændende busk, og

så på den næste. Jeg kastede jord på den ene busk efter den anden, indtil jeg havde indesluttet ilden og fået den under kontrol. Snart var der kun røg tilbage på bjerget, hvor der før havde været ild. Jeg havde ikke hørt en stemme, der sagde: »Smid jord på ilden,« men jeg havde følt mig tilskyndet til at gøre det. På en eller anden måde havde min himmelske Fader indgydt mig den tanke.

Jeg er taknemlig for den måde, hvorpå min himmelske Fader besvarede min bøn. Han slukkede ikke ilden. I stedet lod ham mig få æren af at slukke ilden, hvilket styrkede min selvtillid og fik mig til at indse, at med hans hjælp kunne jeg løse store problemer.

Jeg lærte mange vigtige ting af denne oplevelse. Det første jeg lærte var, at man ikke skal tænde bål ved siden af et krat, når der blæser en brise. Men vigtigere end det lærte jeg, at en lille drengs bøn på et bjerg ville blive hørt og besvaret. Jeg lærte også, at vor himmelske Fader normalt ikke vil gøre det, som vi selv kan gøre, men han vil tilskynde os til at bruge vores egen forstand, styrke og de forhåndenværende materialer, såsom jorden under vores fødder. □

Jeg vil være tapper

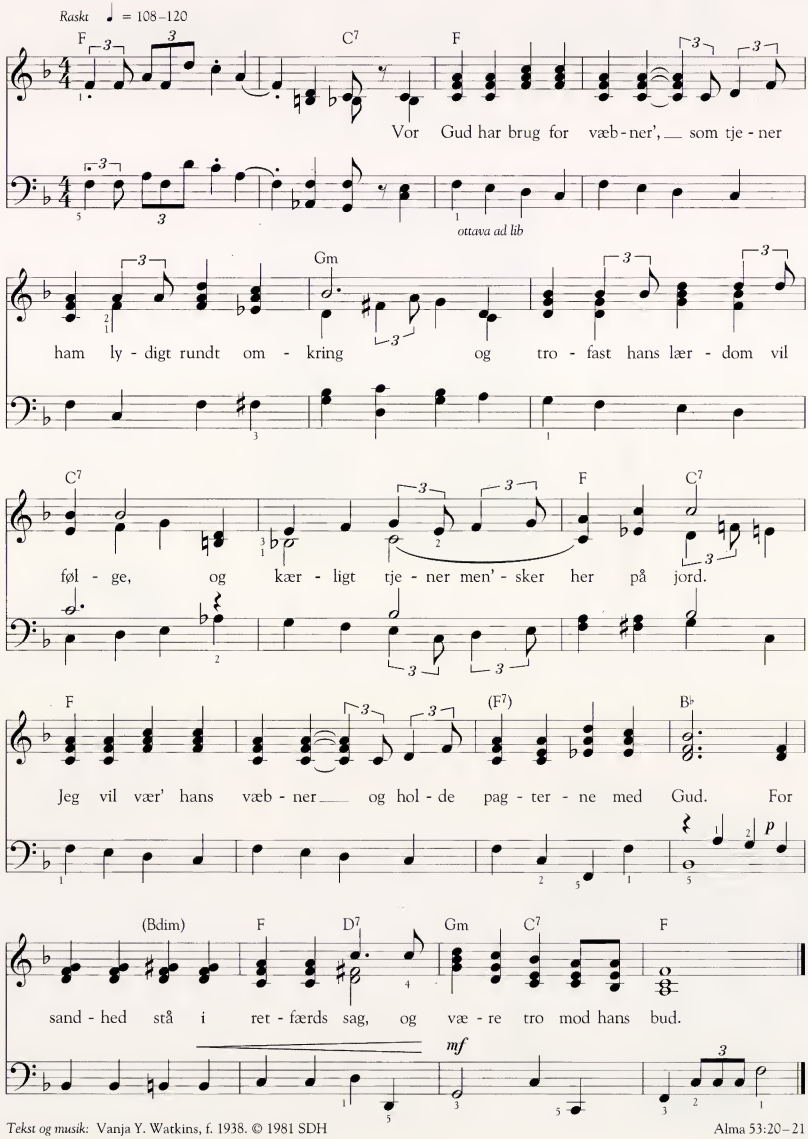

Tekst og musik: Vanja Y. Watkins, f. 1938. © 1981 SDH

Alma 53:20–21

Denne sang kan kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommercielt brug i kirke og hjem.

Ældste Jay E. Jensen

De Halvfjerds

Efter en samtale med Rebecca M. Taylor

Mapleton i Utah, hvor jeg voksede op, var et lille landbrugssamfund. Min far var ikke landmand; han byggede veje. Men vores nabo, biskop Oscar Whiting, havde en gård, og fordi min far og mor ville have, at deres børn skulle forstå værdien af at arbejde, sagde de til ham: »Hvis du vil sætte vores sønner i arbejde på din gård, vil vi betale dig, så du kan give dem løn.«

Vores gode biskop sagde: »Nej, I skal ikke betale os. Vi skal nok sætte dem i arbejde, og vi vil betale dem.« Så lige fra jeg var en lille dreng (jeg var omkring syv eller otte år dengang), lærte jeg at arbejde.

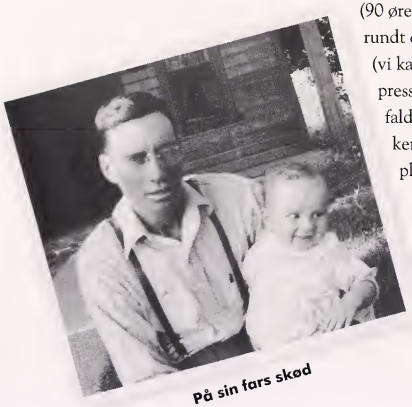

På sin fars skød

Om sommeren høstede vi hø på Whitings gård. Traktoren var lige kommet frem dengang, men Whiting havde ikke råd til en, så de brugte hestetrukne vogne til høstarbejdet. Mit første arbejde, til 15 cent (90 øre) i timen, var at trampe rundt oven på hølæsset i vognen (vi kaldte det at »stampe hø«) og presse det sammen, så det ikke faldt af, når vi kørte det fra marken ind til laden og for at gøre plads til mere hø.

Dengang blev Primary afholdt på en hverdag, og hver mandag klokken tre om eftermiddagen sagde biskop Whiting: »Så er din arbejdsdag forbi, Jay. Af sted til Primary.«

Dengang havde Kirken heller ikke familieaftensprogrammet, som vi har i dag, men min familie holdt alligevel familieaften. Et af mine dejligste minder er, at jeg sad på fars knæ under familieaftenen, mens han læste historier fra Mormons Bog for os. Det var begyndelsen til mit vidnesbyrd om Mormons Bog, og min kærlighed til mine forældre voksede også.

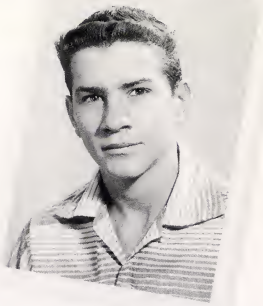

Som 14-årig

Når vi havde læst sammen, legede vi lege som »skjul« og »hund, der er en, der har taget dit kødben.« Vi spillede også basketball. Om vinteren, når det var for koldt til at lege udenfor, bøjede vi en metalbøjle sammen til en ring, som vi satte i klemme over en dør. Bolden var nogle sammenrullede strømper. Vi

kunne selvfølgelig ikke drible med bolden, men vi kunne kaste mod bøjlenettet og kaste til hinanden. Vi elskede at lege sammen.

Den femte trosartikel havde særlig betydning for mig, da jeg var lille, ikke fordi den blev prædiket for mig, men fordi vores familie efterlevede dens principper. Den lyder: »Vi tror, at en mand må kaldes af Gud ved profeti og håndspålæggelse af sådanne, som har myndighed dertil, for at prædike evangeliet og tjene i dets forordninger.« Mor og far var tro mod, støttede og elskede deres ledere. Når vores præstedømmeledere bad os om at tjene, så gjorde vi det, fordi vi troede på, at kaldelsen kom fra Gud gennem dem.

Jeg husker tydeligt mit afskedsmøde, da jeg rejste på mission. Som den stolte unge mand, jeg var, troede jeg, at far, da det blev hans tur til at tale, ville sige noget om mig – hvilken god missionær, jeg ville blive, og hvilken god dreng, jeg havde været. Men far sagde ikke et ord om mig. Han gik hen til talerstolen og bar det stærkeste vidnesbyrd om tiende, som jeg nogensinde har hørt. Det var først, da jeg var halvvejs gennem min mission, at jeg tænkte på hans tale og forstod den: Det far havde prøvet at sige til mig, var: »Jeg ved ikke, hvordan vi skal få penge til at støtte dig, Jay, for nogle måneder om året har jeg ikke noget arbejde. Men jeg har tro på, at hvis vi betaler vores tiende, vil vi kunne klare det.« Og det gjorde de. Vores præstedømmeledere havde sagt, at vi skulle betale vores tiende og missionere, og hvis vi trofast ville følge deres råd, så ville vi blive velsignet.

Jeg vil opfordre alle jer børn til at bede sammen med jeres familie, at studere skriften sammen med jeres familie og at gå i kirke sammen med jeres familie. Jeg tror ikke, at der er noget, som har haft større indflydelse på mig, mens jeg voksede op, end de tre ting har haft. Ligesom de styrkede mig, vil de også kunne styrke jer åndeligt og hjælpe jer med at træffe vigtige beslutninger gennem hele jeres liv. □

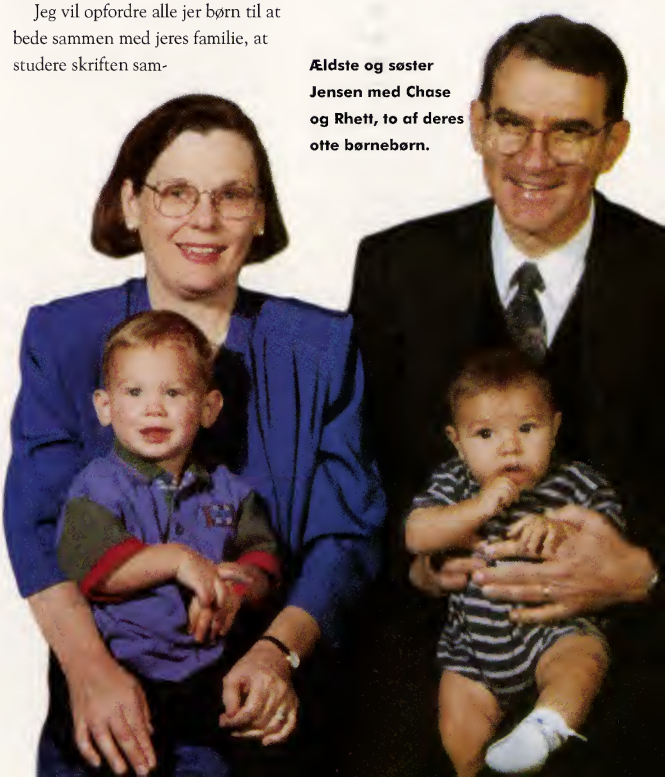

Ældste og søster Jensen med Chase og Rhett, to af deres otte børnebørn.

RESPEKT FOR SKABELSEN

»Og se, alle ting har deres lignelse, og alt er skabt til at bære vidnesbyrd om mig, ja, både de ting, som er timelige, og de ting, som er åndelige, det, som er i himmelen oventil, og det, som er på jorden« (Moses 6:63).

Karen Ashton

Himlene og jorden blev skabt af Jesus Kristus under vor himmelske Faders ledelse. Solen, stjernerne, havene, dyrene, træerne, blomsterne, frugterne, grøntsagerne og alt andet viser, at du har en himmelske Fader og en Frelser, som elsker dig (se Moses 6:63). Det behagede dem at skabe jorden og alt det, der er på den, for at velsigne dig og gøre dig lykkelig (se L&P 59:18-20).

Vor himmelske Fader og Jesus skabte Adam og Eva, de første mennesker på jorden, og anbragte dem i en smuk have, som hed Eden. Adam blev befalet at passe på haven (se Moses 3:15) og at navngive »hvert levende væsen« (se Moses 3:19).

Du tilhører Adams familie; og du kan også være med til at passe på jorden. Du kan plante en blomst, et træ eller lave en have for at gøre jorden smukkere. Planter giver os ilt, mad og ly. Du kan spare på vand og mad ved ikke at bruge mere, end du har behov for. Du kan være med til at holde jorden ren og smuk ved at samle affald op, hvis du ser noget ligge på jorden.

Du kan passe på dyrene ved at være god mod dem og give dem mad og et sted at være. Dyr er vores venner og hjælpere, som er givet til os til vores gavn og til at gøre os glade (se L&P 59:16-18). Nogle arbejder for os, andre giver os mad og fibre til tøj, og mange holder os med selskab som kæledyr.

Du kan takke din himmelske Fader for de velsignelser, når du beder til ham. Når du værner om jordens planter og dyr, viser du taknemlighed og ærbødighed for disse vidunderlige skabninger.

Instruktioner

Brug bunden af en æske til at lave en have. Du kan også bruge et stykke stift papir eller et stykke pap. Hvis du bruger en æske, så klip en af siderne af. Mal bunden af æsken, papiret eller pappet grønt. Klæb side 9 på et stykke karton, farvelæg haveplanterne, træerne og dyrene og klip dem ud. Buk flapperne langs de stiplede linjer. Lim hver figurs flap fast på den grønne overflade i den orden, som du ønsker. Hvis du bruger en æske, kan du måske farve himmel, skyer og en sol på de indvendige sider.

Forslag til fællestid

1. Bed syv af de ældre børn om at være med til at oplæse skabelsesberetningen. I kan bruge Moses 2 og 3 som manuskript og lade hvert barn repræsentere en dag. Lad hver af dem fremvise et billede, som repræsenterer den dag, han eller hun taler om. Du kan skrive skriftstederne bag på billederne.

2. Anbring billeder af forskellige dyr og skilte med beskrivelser af, hvad dyrene gør for os på væggen eller tavlen. Lad børnene finde ud af, hvilke dyr der hører til hvilke beskrivelser.

3. Forklar, at vores kroppe hører til vor himmelske Faders bedste skabninger. Og fordi vores kroppe er hellige og vores ånder bor i dem, bør vi værdsætte dem og passe godt på dem.

4. Forklar, at vores sanser hjælper os til at værdsætte Skabelsens skønhed og goder. Tal om hver af de fem sanser med børnene. Lad dem (1) lukke deres øjne og smage mad, der er salt, sød eller bitter, (2) lukke øjnene og føle på ting, der er bløde, ru, stikkende eller kolde, (3) bruge øjnene til at samle et lille puslespil eller beskrive, hvad der er i lokalet, (4) lukke øjnene og høre forskellige lyde: knirken, raslen, summen eller knitren, (5) lukke øjnene og lugte forskellige ting, som for eksempel en blomst, vanilje, brændt brød og chokolade.

5. Tal om de forskellige dyr, børnene har som kæledyr. Lad flere af dem fortælle om den kærlighed og omsorg, som deres kæledyr kræver. Forklar, at alt liv er helligt og skal behandles med respekt. □

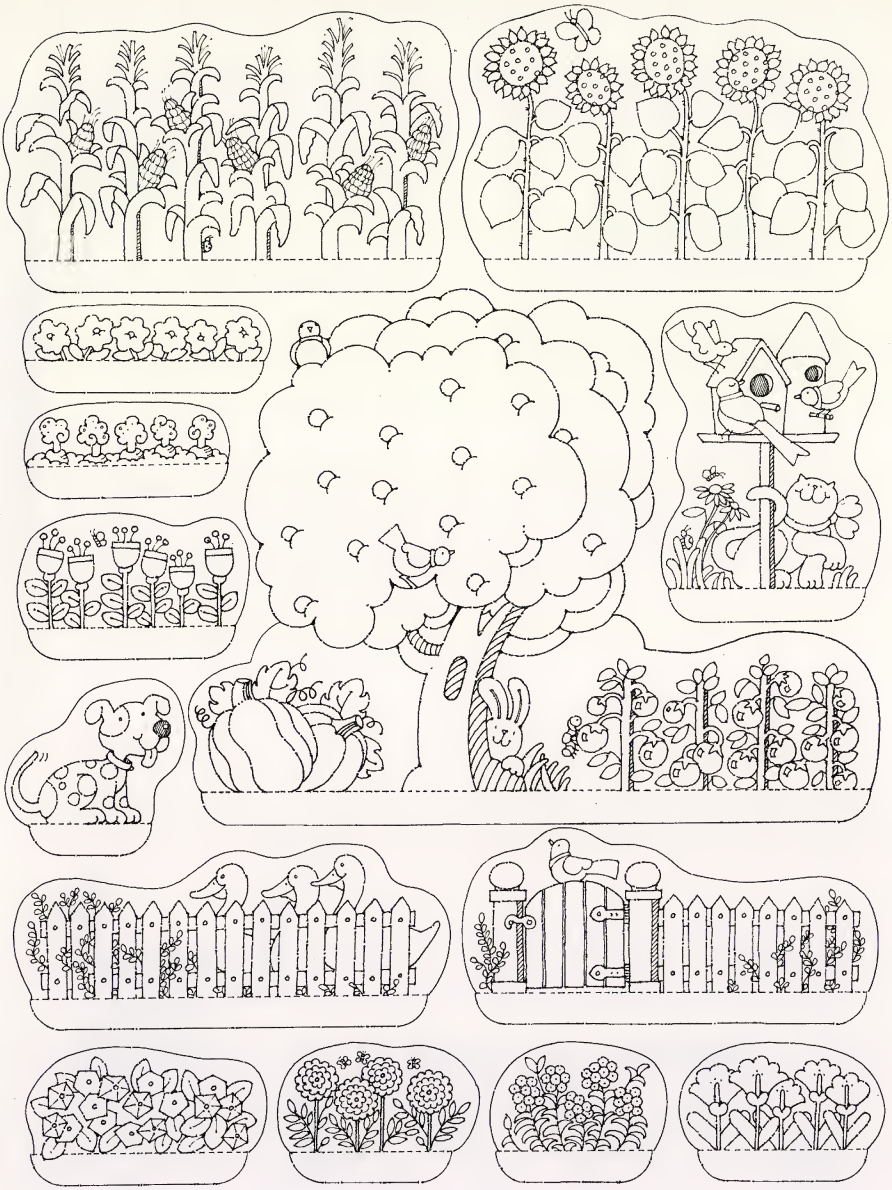

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

CIRKELLABYRINT Susan Curtis

Hvor hurtigt kan du finde vej ind til midten af cirklen?

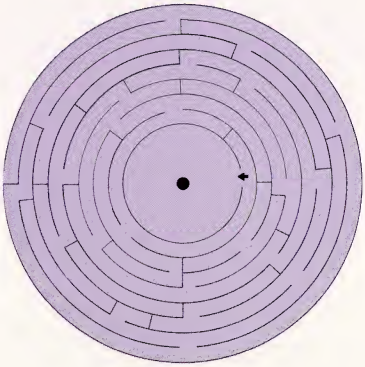

KLATREDYR Roberta L. Fairall

Hvis du farvelægger alle de felter med en prik i, kan du finde ud af, hvem det er, der gerne vil klatre op i træet.

SPRINGENDE SPRINGFYRE Jo Mason

For nylig afholdt springfrøerne deres årlige længdespringskonkurrence. Vinderen var den frø, der sprang længst. Hvis du bruger de fingerpeg, som du får nedenfor, kan du så gætte, hvilken frø, der sprang længst?

- Snap sprang længere end Lyn, men ikke så langt som Langben.
- Lyn blev nummer fem.
- Plet åd for mange fluer til morgenmad, så han sov, da det var hans tur.
- Sprinter sprang længere end Langben, men ikke så langt som Hopsa.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

SVAR: Springende springfyre: Hopsa vandt, fulgt af Sprinter, Langben, Snap, Lyn og Plet.

ILLUSTRERET AF FUMI KOSAKA

FIKTION

SPOR

Terri Stines
ILLUSTRERET AF SHAUNA MOONEY KAWASAKI

Anette krøb sammen bag en busk og ventede. Hendes cykel lå lige bag hende, så den ikke kunne ses over bakketoppen. Selv om hun havde siddet der i over en time, ventede hun tålmodigt. Hun var sikker på, at de ville komme i dag, og hun var parat.

Hun havde været på udkig efter venner hele sommeren, lige siden hendes familie var flyttet til den lille by Balle i begyndelsen af skolens sommerferie.

»Gå ud og cykl lidt rundt i nabolaget,« havde hendes mor sagt til hende. »Så møder du helt sikkert nogen. Der må jo være andre børn på din alder her.«

Så Anette var cyklet op og ned ad Balles gader. Hun så ældre børn og yngre børn, men ingen på hendes alder. Ingen bortset fra en pige to gader længere væk, men hun sad i kørestol.

»Så lær hende at kende,« havde mor opmuntrende sagt. »Jeg er sikker på, hun er en sød pige, og der er jo meget, I kan lave sammen. Hun vil sikkert også gerne have en ven.«

»Hun kan ikke cykle,« sagde Anette surt. Hendes cykel havde været hendes et og alt, lige siden hun havde besluttet sig for at træne til det internationale Tour de France-løb.

»Nå, ja, men så må du jo vente til skolen begynder til efteråret,« sagde mor til hende. »Der vil jo være andre børn på din alder i din klasse i skolen.«

Så Anette kørte rundt i kvarteret, mens hun følte sig ensom og havde rigtig ondt af sig selv.

Men så fandt hun grusbanen. Hun opdagede den en dag, da hun kørte ud af landevejen i byens udkant. Der

var højt græs i vejkanten, og hun var nær kørt lige forbi stien ind til den.

Hun følte sig som en opdagelsesrejsende, da hun fulgte den lille sti væk fra vejen. Insekterne fløj frem og tilbage over stien fra det høje græs på begge sider, mens hun cyklede langsomt fremad. Adskillige mus og en enkelt hare løb i skjul, da hun kom forbi.

Hun skulle lige til at vende om og køre tilbage, da hun opdagede en lysning omgivet af lave, kratklædte bakker. Midt i lysningen lå en oval grusbane. Selv om den så ud til at være forladt, var banen stadig jævn og parat til at køre på.

Min helt egen cykelløbsbane! tænkte Anette, da hun begyndte at køre rundt på den. Så fik hun øje på nogle hjulspor i den bløde jord foran hende – to spor, der begge havde samme bredde, som hendes egne hjulspor.

Da hun fulgte sporene, lagde hun mærke til, at de hele tiden havde samme afstand. Når det ene spor drejede lidt til venstre, fulgte det andet efter i en perfekt bue!

Det må være to gode venner, der cykler sammen, tænkte Anette og følte et stik af ensomhed. *De kender hinanden så godt, at de kan cykle helt ens. Gid jeg havde sådan en ven.*

Tja, hvorfor ikke? tænkte hun. Selv om de mystiske cykelryttere ikke var på hendes alder, ja, selv om de måske var drenge, så kunne de dog lide at køre på cykel, og det var det vigtigste.

Så derfor havde hun ventet. To dage i træk havde hun holdt sig ude af syne lige bag buskene på bakken og ventet spændt på at de skulle dukke op. Hun havde planlagt det hele. Når de to cyklister dukkede op, ville hun trække sin cykel ned ad bakken og lige som tilfæl-

digt møde dem. Og hvis det hele gik godt, så ville hun få to nye venner, og så kunne de cykle sammen.

Nu var det tredje dag, hun ventede herude, og pludselig hørte hun en raslen i græsset. Endelig kom de! Anette holdt vejret, da hun så pigen i kørestolen, der boede to gader fra hende, køre ind på banen.

Hvad laver hun her? tænkte Anette utålmodigt. *Sæt nu de to cykelryttere, der skal blive mine bedste venner, ikke kommer, fordi hun er her?*

Anette kiggede på, mens pigen i kørestolen fik mere og mere fart på. Inden hun var nået en halv baneomgang, fløj hendes kørestol næsten af sted, mens hendes muskuløse arme arbejdede i rasende fart. Anette var imponeret. Hun trak hurtigt sin cykel derned, så hun kunne tale med pigen.

»Davs, jeg hedder Sille,« sagde pigen i kørestolen, da Anette nærmede sig. »Sikke en flot cykel du har.«

»Davs. Jeg hedder Anette.« Da hun fik øje på et stopur, som var fastgjort til Silles stol, røg det ud af hende: »Hvor hurtigt kørte du?«

»To sekunder hurtigere end i sidste uge,« svarede Sille stolt. »Nu må du ikke grine, men jeg træner altså til OL. Jeg er sikker på, at når jeg bliver større, så er kørestolsrace en anerkendt sport.«

»Tror du? Alle tiders! Nu må du ikke le, men jeg træner altså til Tour de France.«

»Så lad os træne sammen.« Sille gjorde tegn til, at Anette skulle følge efter, da hun selv fór hen ad banen.

Anette smilede og skyndte sig af sted for at nå op på siden af hende. Da de var nået næsten banen rundt, stødte hun mod en jordknold og måtte støtte sig til Silles kørestol for ikke at vælte. Da hun så sig tilbage, fik hun øje på tre helt parallelle hjulspor i gruset. □

FOTO: JANET THOMAS OG DEANNA WALKER

BRYNJÓLFUR VÍDIR ÓLAFSSON

FRA HAFNARFJÖDUR PÅ ISLAND

DeAnne Walker

Selv om han har både et fornavn, et mellemnavn og et efternavn, kender de fleste Brynjólfur ved hans kælenavn. »Mit fulde navn er Brynjólfur Vídir Ólafsson, men mine venner og min familie kalder mig Binni,« siger han med et smil.

På Island, hvor Binni bor, kaldes folk som regel ved deres fornavn. Islændingene følger stadig den gamle skandinaviske tradition med at bruge efternavne til at fortælle om slægtsforhold. I stedet for at alle i familien har det samme efternavn, så fortæller hver persons efternavn, hvis søn eller datter vedkommende er. For eksempel viser Binnis efternavn, Ólafsson, at han er søn af Ólaf. Mens hans fars navn er Ólafur Einarsson (han er søn af Einar), og hans mors navn er Björg Marteinsdóttir (hun er Marteins datter). Binnis bror hedder Matthías Orri Ólafsson, men hans søster hedder Unnur Erna Ólafsdóttir (hun er Ólafs datter). Det kan lyde forvirrende, men for islændingene er det en nem måde at holde styr på deres slægtshistorie.

Binni er ni år gammel, og som de fleste drenge på sin alder har han mange gode venner. Han har venner, som bor i nabolaget og andre venner, som han kun ser i kirken. Ingen af hans SDH-venner bor tæt

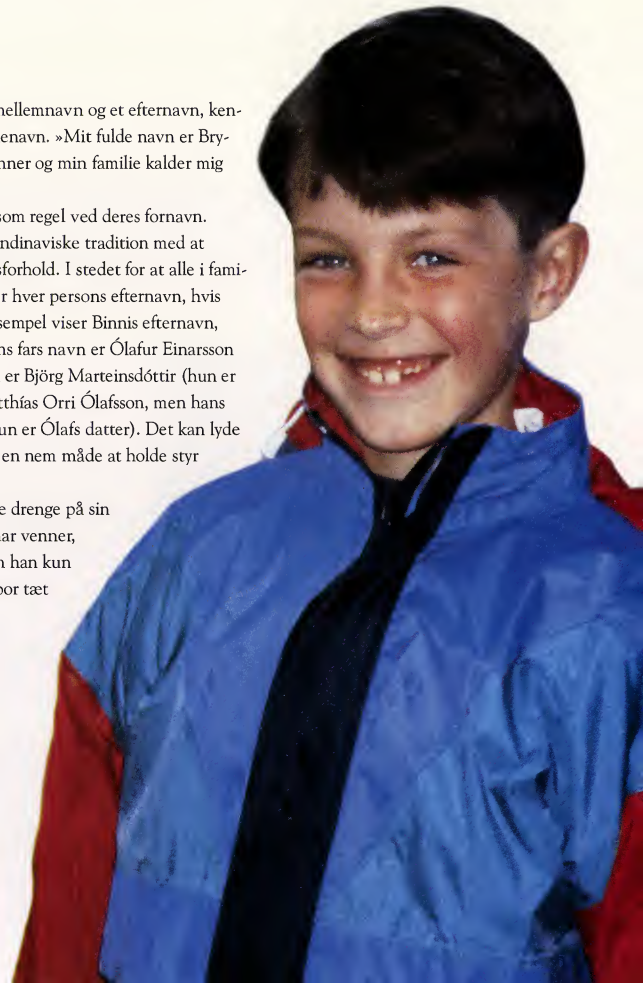

Herover: **En af Binnis fugletegninger.**
Til venstre: **Binni og hans familie besøger havnen.**

på ham, så Binni ser frem til søndagen, hvor han og hans familie kører fra deres hjem i Hafnarfjödur til Reykjavik for at gå i kirke. Der møder han Jonathan og Einar, og sammen lærer de mere om evangeliet, studerer skrifterne og taler om at rejse på mission en dag.

Efter skoletid og på hverdage er Binni meget sammen med to andre venner, som bor lige i nærheden. De gør næsten alt sammen – de leger med legetøjsbiler i lavaklipperne i Binnis have, de leger kroneskjul og de spiller fodbold. »Men min yndlingsleg,« siger Binni, »er *hafnarbolti* (rundbold)!« På Island er sommerdagene meget lange – faktisk bliver himlen slet ikke mørk i juni og juli. I de måneder sørger både børn og voksne for at være så meget udendørs som muligt, og Binni og hans venner kan få spillet en masse bold!

Men i vintermånederne er det kun lyst meget kort – i december står solen op ca. kl. 11.00 og går ned igen først på eftermiddagen. I de lange vintertimer, hvor Binni ikke kan være udenfor, elsker han at tegne og læse. Han holder især af at tegne fugle og læse om dem. Hans yndlingsfugl er ternen, en lille fugl af mågefamilien. Da ternerne kun ses på Island om sommeren, drømmer Binni om de lange sommeraftener, hvor han og hans far kan vandre rundt sammen og kigge på fuglene. Faktisk ligger Binnis hjem tæt på havet og kun nogle få gader fra den en smuk havn. Binni og hans familie går tit derhen for at kigge på skibe og nyde den smukke udsigt.

De fleste mennesker på Island tilhører statskirken, og Binni, Unnur og Matthías er de eneste sidste dages hellige i skolen. Da Binni skulle døbes, besluttede han sig for at missionere lidt. Han fortalte sine forældre, at han gerne ville invitere en ganske særlig person med, nemlig sin klasselærer! Binnis far og mor opmuntrede ham til at spørge hende, men fortalte ham, at hun måske ikke havde lyst. Men den dag, han skulle døbes, var hun henne i kirken! »Hun blev endda bagefter og fik forfriskninger sammen med os og spurgte lidt om Kirken,« sagde Binni. Han var glad for, at hun havde taget imod hans indbydelse og at hans første indsats som missionær var blevet kronet med held.

Somme tider ser man en lille gråbrun sommerfugl på Island. Sommerfugle er sjældne på Island, og kun af og til ser man et af de små insekter blafre forbi. Det er en skik der, at hvis man kan fange en sommerfugl, så får man et ønske. Da vi spørger Brynjólfur, hvad han ville ønske sig, tænkte han sig lidt om, inden han svarede: »Jeg ville ønske, at der ikke skete mig noget ondt, at jeg ville få fremgang i livet, og at jeg vil være et godt medlem af Kirken.« Det ser ud til, at han allerede er ved at få det ønske til at gå i opfyldelse! □

PAGTENS ARVINGER

»Velsignet er du, som har modtaget min evige pagt, mit evangeliums fylde« (L&P 66:2).

Bonnie D. Parkin, andenrådgiver i Unge Pigers præsidentskab, har bemærket, at vor himmelske Fader velsigner os hver især. Hun ved det, »fordi min himmelske Fader har udstrakt sin kærlige hånd fra himlen og hjulpet *mig* ... Fordi jeg har afgivet løfter og indgået pagter, som har forandret mit liv, når jeg har holdt dem« (*Stjernen*, juli 1995, side 79).

En pagt er en gensidig aftale mellem Gud og os. Han indstifter pagten, opstiller betingelserne, lover at velsigne os (se L&P 82:10; 98:3; 130:20-21) og administrerer pagten gennem sit udvalgte præstedømme. Vi lover at holde pagten. Når vi gør det, er de velsignelser, som vi modtager – såvel som den indsats vi yder – ikke alene med til at fremme Herrens værk, men de hjælper os også til at blive mere som vor Fader i Himlen.

AT BLIVE GUDS ARVINGER

Ved at indgå pagter, der som regel følges af en ordinanse, indgår vi et helligt forhold til Guddommen. Ved at blive døbt og modtage Helligåndsgaven bliver vi for eksempel betragtet som »Kristi børn« (se Moses 6:64-68; Mosiah 5:7). Som sådan bliver vi »Guds arvinger og Kristi medarvinger« (Rom 8:17). Når vi modtager nadveren mindes vi om denne pagt, indbydes til at ihukomme Kristus og loves, at Helligånden vil være hos os, hvis vi gør det. Tempelordinanser giver os mulighed for at indgå yderligere pagter, som hjælper os til at modnes åndeligt og bereder os på ophøjelse i det celestiale rige.

»FRYD DIG OG HOLD FAST VED DE PAGTER, DU HAR GJORT«

Når vi har indgået en pagt med Gud, bliver vi evangeliets budbringere til alle vor himmelske Faders børn. Der er mange måder, hvorpå vi kan udføre dette hverv. Nogle af de vigtigste er missionering og slægtsforskning, og at stræbe efter at fuldkommengøre os selv og vores familie ved hjælp af de midler, som Herren har givet os. Vores største kaldelse er at blive som Kristus og hjælpe andre til at gøre det samme. Det gøres ofte ved blot at være der, hvor vi burde være, og gøre det, som vi har sluttet pagt om at gøre.

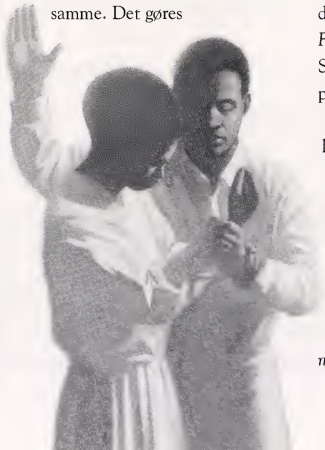

ILLUSTRERET AF DAVID LINN

Rosemary Curtis Neider mindes engang i slutning af en travl måned, hvor hun ikke havde været på kreds. Hun var fristet til at klare det over telefonen, men blev tilskyndet til at foretage besøg i stedet. Mens søster Neider sad i stuen hos en inaktiv søster, følte hun sig tilskyndet til at læse beretningen om Frelserens besøg hos nephiterne for denne søster. »Hun bevarede koncentrationen meget længere end jeg havde ventet,« sagde søster Neider, »og hun blev ved med at sige: »Læg lige et stykke papir ind ved den side, så jeg kan finde det igen senere. Og læg også et stykke ind der.«

Hvad kan jeg sige? Jeg følte Ånden meget stærkt hjemme i hendes stue, og min travle tidsplan syntes ikke så vigtig mere. Jeg følte en taknemlighed og øget styrke, som holdt sig i mange dage« (i *To Rejoice As Women: Talks From the 1994 Women's Conference*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1995, side 67-68).

Som pagtens kvinder har vi al mulig grund til at fryde os og holde fast ved de pagter, som vi har indgået. For når vi ærer vores pagter, loves vi »en retfærdigheds krone« (L&P 25:13-16).

- *Hvorfor er det vigtigt at indgå og holde pagter?*
- *Hvilke pagter har fyldt dit liv med glæde?* □

FORBEREDELSE TIL AT UNDERVISE

Har du for vane at forberede din undervisning i sidste øjeblik? Så føler du dig sikkert ofte presset. Vil du gerne ud af den vane? Her får du nogle forslag.

Ray L. Larsen

Mange har oplevet glæden ved at undervise i evangeliet, men der findes en anden stor glæde ved at undervise – forberedelsens glæde. Ofte betragter vi forberedelsen som en sur pligt og udskyder den til sidste øjeblik. Ligesom hastige bønner, er sidste-øjebliksforberedelse ofte mangelfuld og ikke særlig effektiv.

Jeg har selv forberedt mig sådan. Men jeg har også oplevet den store glæde ved at forberede mig til undervisningen. Det kan være en meningsfyldt tid med bøn og dybe tanker. Det har været dejlige stunder fulde af tilbedelse, selvransagelse, forståelse og inspiration.

Selvfølgelig kommer intet helt af sig selv. Effektiv, fornøjelig forberedelse er resultatet af eftertænksom planlægning og efterlevelse af principperne. Jeg forbereder mine lektioner effektivt på følgende måde:

1. Læs lektionen igennem mindst en uge i forvejen. Det omfatter en hurtig gennemgang af overskrifter, vigtige skriftsteder og hovedtankerne. Når jeg først har lektionens formål og skriftsteder i hovedet, har jeg hele ugen til at relatere dem til min dagligdag. I løbet af ugen nedskriver jeg de ideer, som jeg får. Når jeg så sætter mig ned for at lægge sidste hånd på lektionen, har jeg allerede nogle personlige tanker og følelser omkring emnet.

2. Find et fast sted at studere og forberede dig. Jeg forbereder mine lektioner ude i køkkenet. Fordi jeg bruger det samme sted hver uge, forbinder jeg det med mange dejlige, åndelige stunder. Mindet om forberedelsen af tidligere lektioner sætter mig i den rette stemning. Det er også vigtigt med lidt ensomhed. Jeg kan lide at studere tidligt om morgenen, men et hvilket som helst tidspunkt, hvor du kan tænke uden afbrydelser eller forstyrrelser, går an.

3. Saml de bøger og andre materialer, som du får brug for, sammen. Skrifterne og undervisningsmaterialet er selvfølgelig vigtige tekster, men man kan finde yderligere hjælp og inspiration i Kirkens tidsskrifter og andre kilder. Når jeg har det materiale, som jeg skal bruge, inden for rækkevidde, kan jeg fokusere på lektionen og koncentrere mig om selve ånden i oplevelsen.

4. Overvej og bed, mens du forbereder dig. Det er på dette tidspunkt, at jeg ofte får ny forståelse. Når jeg granskер og undersøger undervisningsmaterialet i dybden, får jeg en klarere forståelse af, hvordan jeg skal præsentere lektionen.

5. Organisér dine ideer og planlæg præsentationen. Når jeg har fulgt disse trin, har jeg ofte opdaget, at jeg har lært meget mere, end jeg har tid til at fremlægge. Sidste punkt i min forberedelse går ud på at få styr på det, jeg har forberedt, og planlægge min præsentation, så jeg ikke glemmer nogle vigtige punkter.

Uanset hvad det er for lektioner, vi skal præsentere, så er forberedelsen stort set den samme. Forberedelse hjælper os til effektivt at undervise »ved Ånden, ja, Talsmanden, der blev udsendt for at lære menneskene sandheden,« hvorved både læreren og klassen »forstår ... hinanden« og »bliver opbygget og glæder sig med hinanden.« (L&P 50:14, 22). □

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

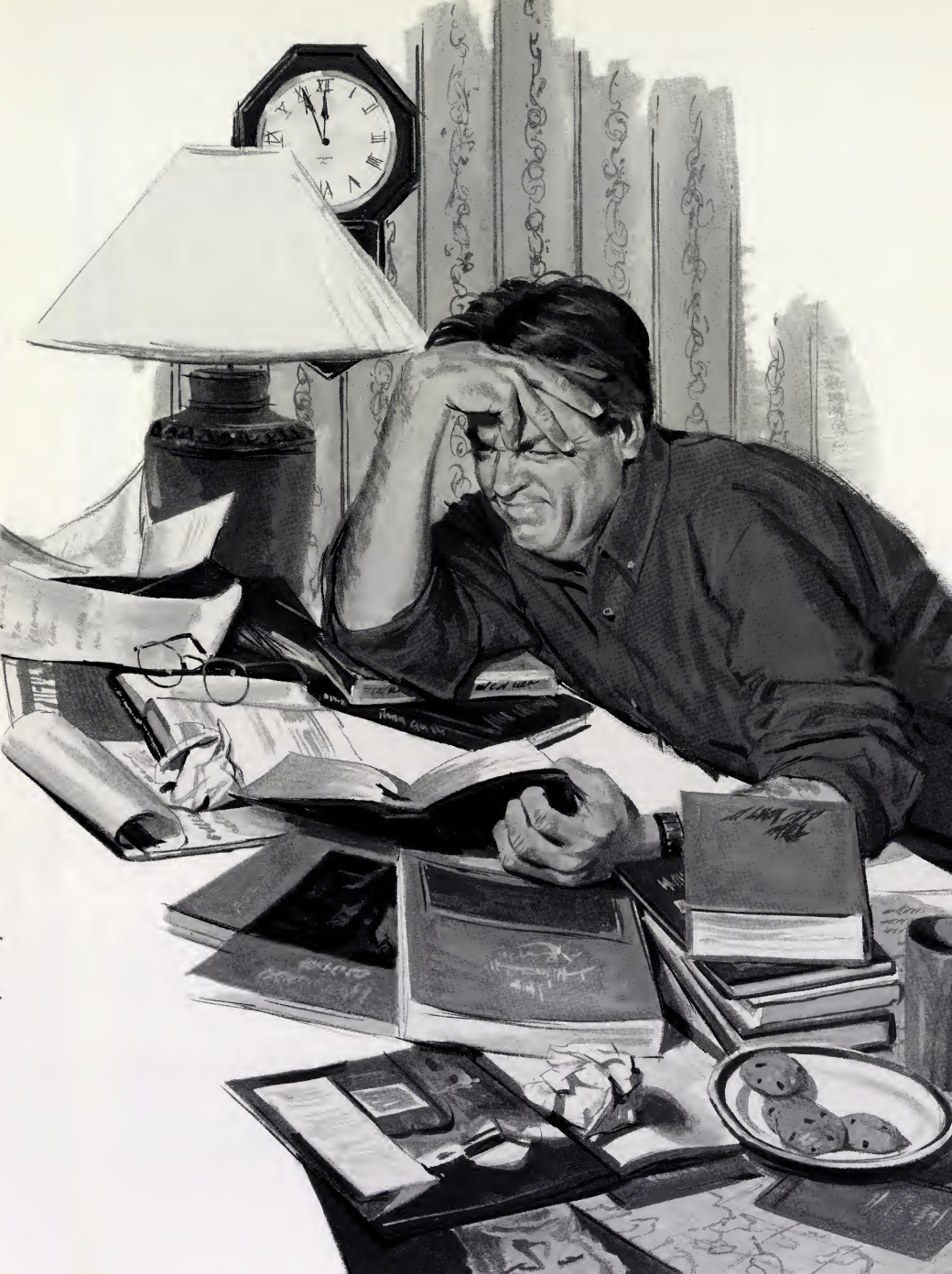

Ældste Robert K. Dellenbach
De Halvfjerds
FOTO: WELDEN ANDERSEN

BANDEN

Det at komme på skolens basketballhold var sandsynligvis mit livs idrætsmæssige højdepunkt. Bare det at være på holdet og træne med de andre var spændende.

Jeg kan stadig huske det, der skete en dag under træningen. En af vores holdkammerater fejlede en bold. Og lidt efter begik han endnu en fejl. Denne gang bandede han, og vores træner hørte ham.

Og træner Fishburn var den mest fantastiske mand, jeg nogensinde havde mødt. Han var klog, og han forstod sig på basketball og på unge mænd. Efter træningen kaldte han os sammen for at drøfte dagens træning. Og så tog han emnet banden og svovlen op. »En god idrætsmand behøver ikke at bande,« sagde han. »At bande nedgør en

idrætsmand og får ham til at virke svag. Store mænd behøver ikke at bruge beskidt sprog – det får dem bare til at virke små i andres øjne.«

Selv om min basketball-karriere var kort, har jeg altid husket træner Fishburns ord. »Store mænd (og kvinder) behøver ikke at bruge beskidt sprog.«

For nylig kunne følgende nyhed høres i radioen: »Forskere har i dag bekendtgjort, at de har udviklet en ny metode til at se ind i den menneskelige hjerne.« Indslaget drejede sig om en af de nye højteknologiske maskiner, der bruges til at stille diagnoser.

Men jeg har en nyhed til forskerne. Hver gang nogen åbner munden, afslører vedkommende, hvad der foregår i vedkommendes hjerne. Faktisk er den enkle metode så nøjagtig, at den tillader en at se dybere end bare til hjernen. Man får et glimt af, hvordan vedkommendes ånd er. Det er sandt. De ord, som I bruger, og den måde, som I taler på, viser, hvem I inderst inde er.

Begynder I ikke at danne et indtryk af en person, et indtryk, som måske holder i årevis, efter bare at have talt med vedkommende i meget kort tid? Det samme sker, når andre lytter til jer. De danner et indtryk af jer, som kan få langvarige konsekvenser. Hvis det, de hører er opløftende, vil de synes godt om jer og det, som I står for. Men hvis de hører spotten eller noget nedværdigende ...

Jeg kender en mand ved navn Tom, som havde lovet at køre sin søn Michael og nogle af Michaels holdkammerater til fodboldkamp en lørdag. Drengene larmede, og Tom blev mere og mere irriteret, mens han ledte efter den fodboldbane, som han aldrig før havde været på. Da Tom ikke kunne koncentrere sig om at køre, stødte han ind i en anden bil. Der skete kun mindre skade, men Tom lod sin vrede få afløb i banden og svovlen.

Senere den dag spurgte lille Michael sin mor, om hans far var medlem af Kirken. Michael havde lært, at gode mormoner ikke bander. Hans mor blev overrasket og svarede: »Selvfølgelig er din far medlem af Kirken.«

»Det kan godt være, at far er mormon, men ulveunge er han i hvert fald ikke,« svarede Michael.

Ville en, der lytter til jer, tænke: »Det kan godt være han er mormon, men kristen er han i hvert fald ikke«?

OG SVOVLEN

Det er den samme mund, du bruger til at bede, til at bære vidnesbyrd eller til at velsigne nadveren. Sørg for at holde den ren.

De ord, du bruger, og den måde, du taler på, viser, hvem du inderst inde er.

At bande gavner ikke noget, det skader kun. Og eftersom mange mennesker finder banden sårende og nedværdigende, viser du ufølsomhed ved at bruge sådan et sprog. Folk kan måske udholde banden, men de lader sig sjældent imponere af det, og de har som regel ikke megen respekt for den, der bander.

Ud over eder er der andre ord, som er lige så nedbrydende, ja, måske endda mere. Det er de ord, som nedgør folk på grund af deres race, et fysisk handicap eller simpelthen, fordi de ikke rigtig passer ind i gruppen. Når vi bruger sådanne ord, sårer vi vor Frelser, som elsker alle uanset race, udseende eller social status.

Det mest krænkende sprog er det, der nedgør Guddommen. At misbruge vor himmelske Faders og vor Frelsers navne er en alvorlig synd (se 2 Mos 20:7). Herren bliver bestemt såret, når vi besmudser hans navn.

Vi får derimod besked på at prise Gud og bede til ham. Bøn er den smukkeste form for kommunikation. Dette direkte modstykke til at bande, afslører også dit inderste. Som salmen siger, er bønnen »et hjertes indre sang« (se *Salmer og sange*, nr. 75).

> Kan I forestille jer de ord, som Jesus talte til Faderen, mens han var hos nephiterne efter sin opstandelse? Kunne noget sprog være skønnere end en bøn fra Frelseren til Faderen?

»Og ingen tunge kan udtale og intet menneske beskrive og menneskehjertet kan heller ikke fatte så store og vidunderlige ting, som vi både så og hørte Jesus tale« (3 Nephi 17:17).

Vi har nu set de to modpoler inden for ordforrådets spektrum. Den laveste ende nås, når vi bander og misbruger Herrens navn; den højeste ende nås ved at bede oprigtigt til vor himmelske Fader.

I et brev til Kirken i 1887 udtaler Det Første Præsidentskab: »Den vane, som nogle unge mennesker er henfaldet til, nemlig at bruge vulgært sprog og eder er en sag, som kræver opmærksomhed ... Ikke alene er den vane krænkende for alle velopdragne mennesker, men det er også en alvorlig synd i Guds øjne og bør ikke finde sted blandt de sidste dages helliges børn.«

Missionærerne får at vide, at de kun får én chance for at gøre et godt indtryk. Det, de siger, og den måde, som de siger det på, fortæller det potentielle kirkemedlem meget om dem, deres familie og Kirken. Det samme gælder alle os andre. Sproget er den måde, hvormed vi fortæller andre, hvad vi synes om dem, og hvad vi synes om os selv.

På mange måder beskriver vores ord vores tanker og viser, hvem vi egentlig er. Som medlemmer af Kirken bør vi altid være opmærksomme på, at Herren og andre lytter. □

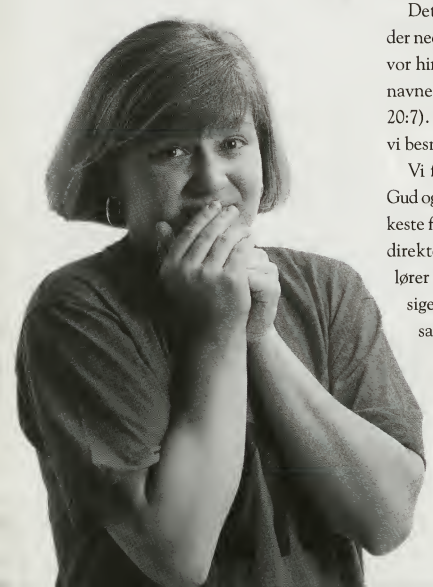

ILLUSTRERET AF BETH WHITTAKER

FARMANDSPRØVEN

Carolee H. Smith

For nylig var jeg ude at luge i min have, da jeg hørte min seksårige søn bruge et grimt ord, som han havde lært henne i skolen. Før i tiden har jeg truet, skældt ud og prædiket, når jeg hørte mine børn bruge sådan nogle ord, men den dag fik jeg en ny idé.

Jeg kaldte min søn hen til mig. Jeg spurgte ham, om han nogensinde havde hørt sin far bruge sådan nogle ord. Han rystede på hovedet. Jeg fortalte min søn, at der er mange mennesker, som bruger upassende sprog, men far sætter et eksempel for vores familie ved aldrig at bruge den slags ord. Selv på fars arbejde, hvor banden er almindeligt, er de fleste klar over, at far ikke bryder sig om beskidt sprog, og derfor taler de pænt, når de omgås ham.

Sammen udtænkte min lille søn og jeg en ny familiestrategi. Vi kalder det for »farmandsprøven«. Hvis der er tvivl om, hvorvidt et ord er passende eller ej, overvejer vi bare, om far ville bruge ordet, og så handler vi derefter.

Siden den dag i haven, har vi ofte brugt farmandsprøven i vores hjem. Det er nu sjældent, at vi hører et upassende ord. Hvor er jeg dog taknemlig for en mand, der sætter standarden for farmandsprøven! □

FJENDEN I RENDESTENEN

John Bytheway

Jeg var aldrig indblandet i nogen slagsmål i skolen. Og det er jeg glad for. Jeg er ikke ret stor, og jeg er ikke særlig glad for sår og skrammer.

Men engang på vej fra skole blev jeg indblandet i et slagsmål, som kom til at strække sig over et par uger. Min modstander var kun 28 cm høj, men det var en af mit livs sværeste kampe. Det var en kamp mod et blad.

Jeg kunne se skolen fra min gadedør, så jeg gik til og fra skole hver dag. En eftermiddag da jeg trådte hen over den smalle stribe græs, som adskilte skolens fortov fra vejen, fik jeg øje på et kulørt blad i rendestenen. Til at begynde med kunne jeg ikke se, hvad det var. Så opdagede jeg, at det var et pornoblad. Jeg hævede hurtigt blikket og gik videre hjemad.

Det var sådan, kampen begyndte. Hver dag på vej til og fra skole, måtte jeg møde den fristelse, som lå i rendestenen.

Når jeg tænker tilbage på det, forstår jeg ikke, hvorfor jeg ikke bare samlede det op og smed det væk. Men jeg ville end ikke røre ved det. Sæt nogen så mig med det. Eller hvad nu hvis far så det ligge i vores skraldespand? Eller hvad hvis jeg samlede det op og så mere, end jeg havde lyst til?

Hver dag diskede min forstand op med en masser gode undskyldninger: »Det ville måske være meget godt at kigge i det, så du kan vide, hvad der foregår i verden i dag«, eller »Du vil da ikke være en overbeskyttet, naiv, lille dreng, vel? Hvad kan det skade? Du kan jo bare omvende dig senere. Hvem vil nogensinde finde ud af det?«

En dag påpegede min seminarlærer, at Jesus afviste hver af sine fristelser med et skriftsted. Det lød som en god idé.

Jeg kiggede mine skrifter igennem og fandt et skriftsted om at kæmpe med fristelser: »Men at I vil ydmyge jer for Herren og påkalde hans hellige navn og våge og bede bestandigt, så I ikke bliver fristet mere, end I kan udholde« (Alma 13:28).

Et andet nyttigt vers kom fra Det Nye Testamente: »De fristelser, der har mødt jer, er kun menneskelige. Og Gud er trofast; han vil ikke tillade, at I fristes over evne, men vil sammen med fristelsen også skabe en udvej, så I ikke bukker under« (1 Kor 10:13).

Det var en opskrift, jeg kunne bruge: At ydmyge mig, våge og bede bestandigt og stole på, at Gud ville hjælpe mig med at finde en udvej, så jeg kunne undgå fristelsen. Jeg begyndte at gå over gaden et andet sted, og de to vers hjalp mig, mens dagene gik og bladet stadig lå der i rendestenen.

En eftermiddag, da jeg trådte ud over kantstenen, opdagede jeg, at bladet var væk. Jeg kunne se, at der lige havde været en gadefejer. En gadefejer – hvor passende, at han skulle gøre gaden ren.

Gud *skabte* virkelig en udvej for mig, og sammen vandt vi kampen. Nysgerrighed, undskyldninger og dovenskab kan ikke måle sig med mod, selvbeherskelse og mental styrke.

Sejre i fysiske kampe kræver styrke, muskler og dygtighed; men aldrig er kampen hårdere og aldrig føles sejren sødere, end når kampen står mod fristelsen. Nej, jeg kom aldrig op at slås i skolen; men med lidt hjælp fra skrifterne vandt jeg over et 28 cm højt blad. □

ILLUSTRATED BY ROGER MOTZKUS

LIVETS TRÆ

LEHIS DRØM – ET FÆLLES SYN

»Se, jeg har haft en drøm, eller med andre ord, jeg har set et syn.«

Med disse ord afslører profeten Lehi fra Mormons Bog et guddommeligt syn, som vidner om Guds kærlighed til sine børn og hans ønske om, at de skal vende tilbage til hans nærhed. I synet er Guds kærlighed symboliseret ved et »træ, hvis frugt var eftertragtelsesværdig, og som gjorde mennesket lykkeligt.« Lehis hustru, Sariah, og deres to sønner Sam og Nephi fulgte hans opfordring til at spise af træet. Men til hans store sorg ville hans to oprørske sønner Laman og Lemuel »ikke komme hen til mig og spise af frugten.«

Lehi ser, at skønt »utallige folkeskarer« fulgte stien hen til livets træ, så fór mange vild. De, der holdt fast ved en symbolsk jernstang nåede til sidst frem til træet og spiste af frugten. Men efter at have smagt på den frugt, der som Lehi sagde »fyldte ... min sjæl med ubeskrivelig stor glæde«, var der alligevel nogle, som »gik på forbudne stier.« Mange gav efter for de hånlige tilråb, som kom fra den spottende folkemængde i »en stor og rummelig bygning« (1 Nephi 8:2-35).

Lehis søn Nephi så det samme syn og fik drømmen fortolket (se 1 Nephi 11-14; 15:21-36). Sidste dages hellige kunstnere fra hele verden har gennem årene brugt billeder fra Lehis drøm og Nephis udlægning af den til, gennem forskellige medier, at udtrykke deres vidnesbyrd. De følgende sider indeholder nogle af disse værker, der minder os om at »give agt på Guds ord og i alle ting huske på at holde hans bud« (1 Nephi 15:25).

Til venstre: Lehis drøm, *1995, af Kurt Sjökvist, Mockfjärd, Sverige. Bemalet træskærerarbejde (157 x 101 x 101 cm). Lehis henvisning til »en stor og udbredt mark« er her udformet som en klode, hvorpå lignelsen udspiller sig.* ***Herunder til venstre:*** Livets træ, *1990, af Kazuto Uota, Osaka i Japan. Maling og gips på træplade (139 x 138 cm).* ***Herunder til højre:*** Liahona, *1990, af Lowell Fitt, San Ramon, Californien, USA. Metal og glas (16 x 11 x 11 cm). Livets træ ses øverst på kunstnerens fremstilling af Liahona, der var Lehis vejviser i ørkenen.*

OPLYSNINGERNE TIL DENNE ARTIKEL ER VELVILLIGT STILLET TIL RÅDIGHED AF MARK STAKER FRA KIRKENS MUSEUM FOR DE SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE

FOTOGRAFERNE I DENNE ARTIKEL ER TAGET AF RONALD READ FRA KIRKENS MUSEUM FOR DE SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE, MEDMINDRE ANDET ER ANFØRT. FOTO TIL VENSTRE: R. T. CLARK, KIRKENS MUSEUM FOR DE SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE

Herover: Joseph Smith og livets træ, *1987, af Juan M. Escobedo, Caliente, Nevada, USA. Oliemaleri på træplade (127 x 76 cm). Profeten Joseph Smith viser vej i denne mexicanske fortolkning af livets træ.* **Herunder:** *Jernstangen og livets træ, 1994, af navajo-kunstneren Harrison Begay jun., Espanola, New Mexico, USA. Brændt ler (23 x 18 x 18 cm).*

Til højre: Lehis drøm, *ca. 1875, af David Hyrum Smith. Oliemaleri på lærred (61 x 45 cm). Kunstneren blev født få måneder efter, at hans far, profeten Joseph Smith, havde lidt martyrdøden i 1844. På billedet ledsages Lehi af »Herrens Ånd« (se 1 Nephi 8:5-6; 11:11).*

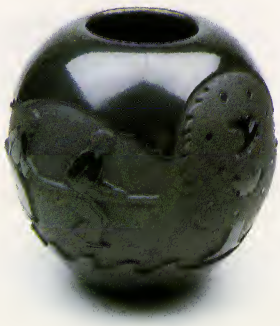

VENLIGST UDLÅNT AF DEN REORGANISEREDE JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGES ARKIVER, INDEPENDENCE, MISSOURI. FOTO: R. T. CLARK

Til højre: Lehis drøm, *1984, af Dar Churcher, Victoria, British Columbia, Canada. Bivoks på rispapir (71 x 61 cm). Kunstneren antyder, at nogle af dem, som var på vej hen til livets træ, er ved at lade sig lokke bort mod de golde træer til højre i billedet.*

Til venstre: Livets træ, *1995, af Wang, Xiu, Chang-hua, Taiwan. Temperamaleri på silke (170 x 68 cm). Denne »bjergbæksstil« fokuserer på glæden ved at dele evangeliet med sin familie. Inskriptionen citerer 1 Nephi 8:12.*

Herunder: Lehis drøm om livets træ, *1992, af Robert Yellowhair, Snowflake, Arizona, USA. Oliemaleri på lærred (121 x 76 cm). Kunstneren benytter traditionelle symboler til at udtrykke sin tro på, at de indfødte amerikanere er efterkommere af Lehi.*

Til højre: Gør dig bekendt med skriften, *1993, af Taichi Aoba, Sai jo-Shi, Ehime-ken, Japan. Brændt ler (35 x 26 x 10 cm). Lehis drøm om livets træ er omkranset af andre nøglehistorier fra Mormons Bog.*

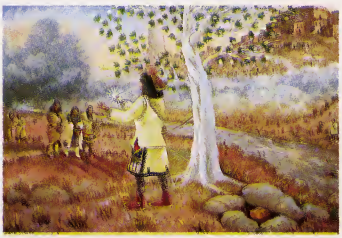

Livets træ, 1995, *af Jeronimo Lozano Lozano, Salt Lake City, Utah, USA. Malet gips på træ (122 x 96 x 18 cm). Ved hjælp af de små rum i det traditionelle peruvianske retablo skildrer kunstneren Lehis drøm i kronologisk orden.*

Til højre: Stangen og sløret, *1975, af Franz Johansen, Provo, Utah, USA. Støbt bronze (252 x 213 x 16 cm). Den korsfæstede Frelsers hånd rækker ud gennem sløret mellem dette liv og evigheden og bliver en forlængelse af jernstangen. Drengen stræber op ad for at få fat i stangen.*

Herunder: Livets træ, *1994, af Abu Hassan Conteh, Freetown, Sierra Leone. Applikationer, stof på stof (152 x 99 cm). Kvæg, der er en traditionelt afrikansk møntfod, som bruges til at besegle hellige aftaler, repræsenterer her den pagt, som den hvidhårede Lehi indgår med Herren. Hans familie, øverst til højre, er på vej hen til træet, mens Laman og Lemuel og to siddende figurer udelukkende er interesseret i verdslige ting.*

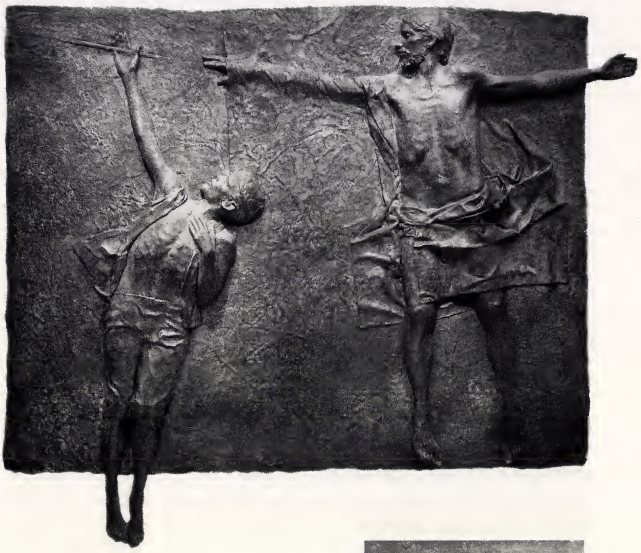

FOTO: R. T. CLARK

Herover: Jernstangen, *1989, af Johan Helge Benthin, Åbenrå, Danmark. Oliemaleri på lærred (78 x 71 cm). Kunstneren har koncentreret sig om et enkelt element fra Lehis drøm, nemlig jernstangen, der fører hen til den lysende skikkelse, som repræsenterer Frelseren.* □

FOTO: R. T. CLARK

JOSEPH, JOS

J. Todd Martin og Lisa A. Johnson

Er du nogensinde faldet over et skriftsted, der bare syntes at springe lige ud imod dig? Et, der giver råd eller opmuntring til lige netop din situation? Et, der synes at være skrevet specielt til dig?

Familien Szamosfalvi fra Miskolc i Ungarn fandt netop sådan et vers. Joseph Szamosfalvi og hans far, der også hedder Joseph, smilede, mens de læste 2 Nephi 3:15, hvor Josef fra Egypten profeterer om evangeliets genoprettelse i de sidste dage:

»Og han skal kaldes efter mit navn, og det skal være efter hans faders navn. Og han skal være ligesom jeg; thi de ting, som Herren skal udføre ved hans hånd, skal ved Herrens kraft bringe mit folk frelse.«

Familien Szamosfalvi ved godt, at det skriftsted henviser til Joseph Smith jun. og hans far, og disse ungarere er for ydmyge til at anvende skriftstedet om sig selv. Men navnene er de samme, og Herrens kraft har hjulpet dem med at føre folk til evangeliet.

Blandt dem, som Joseph på 15 og hans 19-årige søster Alexandra har delt evangeliet med, er deres egne forældre.

Eller måske var det forældrene, der hjalp børnene til evangeliet. Det var dem, der traf missionærerne inde i byen og inviterede dem med hjem til frokost. Familien Szamosfalvi er opvokset under et regime, hvor kristendom og enhver anden form for religion blev bekæmpet. Så evangeliet var dem ganske fremmed. Men de var alligevel interesseret.

»Missionærernes budskab føltes rigtigt,« siger Joseph. »Jeg ville meget gerne vide mere om formålet med livet.«

»Missionærerne var slet ikke som de andre unge mennesker, vi kendte,« siger Alexandra. »Jeg var meget imponeret over dem, fordi de havde sat sig mål i livet og havde selvtillid. De fik vejledning fra skriften. De havde nogen, de kunne søge hjælp hos. Mange andre mennesker her døver deres sanser med spiritus og har ikke noget formål med deres liv.«

Selv om forældrene mente, at de havde for travlt til at lade sig undervise af missionærerne på det tidspunkt, fortsatte Joseph og Alexandra med at lytte. Efter den tredje lektion og et par kirkemøder vidste de, at Kirken var sand, og ønskede at blive døbt.

»Første gang vi var i kirke var der en vidunderlig stemning,« siger Alexandra. »Det var i april, og solen skinnede ind gennem vinduerne. Alle var venlige og hjertevarme. Når vi besøgte andre kirker oplevede vi en kold stemning. Vi følte Ånden i denne kirke og vidste, at vi måtte tilbage.«

Da Joseph og Alexandra bad om tilladelse til at blive døbt, blev forældrene meget overraskede over, at deres børn kunne være blevet så sikre i deres sag på så kort tid. Men de forstod, at Kirken belærte om gode principper og høj moral, ligesom de gjorde derhjemme. De gav deres tilladelse, og Joseph og Alexandra blev henholdsvis det 13. og 14. medlem af grenen.

»Vores forældre var med til dåben,« sagde Joseph. »Det foregik uden for i et svømmebassin. Fuglene og fårekyllingerne sang i baggrunden. Ånden var meget stærk, og vores forældre blev mere interesseret. Ved nadvermødet den følgende dag blev vi bedt om at bære vores vidnesbyrd. Far var på arbejde, men mor var der.«

Da familien Szamosfalvi inviterede missionærerne på frokost, var de ikke klar over, at det var dem selv, der blev bespist. Nu udstråler deres ansigter den glæde, som kommer af at efterleve Jesu Kristi evangelium.

FOTO VENLIGST UDLÅNT AF J. TODD MARTIN

EPHS SØN

Joseph og Alexandra blev hurtigt aktive og energiske medlemmer. De spiller begge et musikinstrument, nemlig blokfløjte og guitar; og de elsker at synge, både salmer og folkemusik. Deres musikglæde virker smittende på hele grenen. Og det samme gør deres kærlighed til evangeliet. De hjælper ofte missionærerne og er gode til at føre undersøgere ind i fællesskabet. De tog sig især af deres forældre.

»Ved middagsbordet fortalte vi vores forældre om aktiviteterne i Kirken,« siger Joseph. »Vi indbød dem til at gå i kirke med os, og det gjorde de ofte.«

Det var kun et spørgsmål om tid, før forældrene Szamosfalvi blev døbt – selvfølgelig af deres søn Joseph. Da de sluttede sig til Kirken, ændrede deres medlemskab hurtigt deres tilværelse. Ikke alene skiftede Joseph sen. arbejde, så han kunne være i kirke om søndagen, men han solgte også familiens vingård og værtshus. Familien Szamosfalvi føler, at Herren har åbnet mange døre for dem, og de ser en lys fremtid i møde.

Joseph planlægger at læse økonomi ved universitetet og vil gerne på mission, bagefter vil han tilbage til Miskolc og være med til at opbygge Kirken der. »Jeg er glad for, at jeg fandt evangeliet i en ung alder,« siger han, »inden jeg nåede at blive mere som verden.« For tiden er hans yndlingsskriftsted: »O, min søn, husk at lære visdom i din ungdom; ja, lær i din ungdom at holde Guds bud« (Alma 37:35).

Alexandra læser økonomi ved det lokale universitet, og hun virker som præsidentinde for Unge Piger i grenen. Hun forstår en del engelsk og bruger megen tid på at oversætte Kirkens håndbøger for de andre medlemmer. Det kræver en del tid med ordbogen, men det generer ikke Alexandra. Hun siger, at det gør hende bedre til engelsk.

»Inden jeg fandt Kirken, følte jeg en håbløshed, at der ikke var noget formål med at opnå noget eller arbejde for fremtiden,« siger Alexandra. »Overalt var der krige, og det så ud, som om verden ville ende i en stor katastrofe. Efter at jeg er blevet medlem af Kirken føler jeg ikke den sorg mere.«

Alexandra har fundet et skriftsted, der synes at henvende sig direkte til hende, og det er blevet hendes yndlingsskriftsted:

»Og det skal ske på den dag, Herren skaffer dig hvile for din møje og uro og for den hårde trældom, i hvilken man lod dig trælle« (2 Nephi 24:3).

Både Alexandra og Joseph har fundet vejledning og svar på deres spørgsmål om livet ved at ransage skrifterne og udforske evangeliet. Det giver lige frem en lyst til at åbne skrifterne og se, hvilket skriftsted, der springer en i møde, ikke? □

Engang syntes Alexandra og Joseph, at fremtiden så mørk ud. Nu finder de vejledning og svar i skrifterne og Kirkens lærdomme, som bortjager al deres tvivl. De har fundet glæde og lykke.

Alexandra og Joseph – under en aktivitet sammen med andre unge ungarere, der hører og modtager evangeliets budskab.

VÆKST

Lloyd Newell
ILLUSTRERET AF GREG NEWBOLD

Hvert år omkring vores fødselsdag tog far os børn med nedenunder og noterede vores højde på kældervæggen. Det var et vigtigt ritual, især for mine brødre og mig. Jeg kan huske, at jeg rettede ryggen, løftede hovedet højt og holdt endda vejret for at gøre mig så høj som mulig. Når jeg kunne mærke, at far fjernede blyanten fra væggen, vendte jeg mig for at se, hvor meget jeg var vokset i løbet af året.

Nogle år blev jeg skuffet over at se, hvor tæt mærket var på sidste års mærke, og hvor langt det stadig var fra mine søskendes mærker. Andre gange gik jeg derfra og følte mig så høj, at jeg var sikker på, at en basketballspejder på udkig efter nye spillere ville vente på mig ovenpå.

Men det, jeg husker allerbedst var fars faste, næsten forudsigelige reaktion. Uanset om jeg var vokset meget eller lidt, smilede far til mig, lagde armen om min skulder og sagde: »Jeg er stolt af dig, min dreng.«

Dengang spekulerede jeg på, hvorfor han ikke jublede mere, når jeg var vokset fra mine egne eller de andres mærker, eller hvorfor han ikke vare mere skuffet, når jeg stadig var tæt på sidste års mærke. Men nu indser jeg, at han forstod sig på livets op- og nedgange og på sine børns uforanderlige værdi.

I hans øjne var det lige meget, om jeg var højere eller lavere end de andre. Han elskede mig, fordi jeg var hans søn, og han var min far. Af og til spekulerer jeg på, om far ikke udelukkende målte os hvert år for at vise os det, at uanset hvor høje vi var, så var han stolt af vores vækst. Far vidste, hvor farligt det er at sammenligne sig med andre. Han vidste, at når vi sammenligner vores personlige vækst med andres, vil vi enten føle os bedre end andre eller dårligere. Begge holdninger er lige forkerte, og min far har lært mig, at når vi giver os tid til at tænke over tingene, overveje dem og bede, så vil vi se os selv mere som vor himmelske Fader ser os.

Jeg tror, at min far benyttede de målinger som en metode til at få os til at overveje, hvor vi stod – ikke bare fysisk, men også åndeligt i forhold til vor himmelske Fader. Vækst betød i hans øjne meget mere, end bare den fysiske højde.

Ligesom de årlige ture til kælderen hjalp mig til at forstå min fars kærlighed til mig, vil vi kunne fornemme Guds fuldkomne kærlighed til os, hvis vi vil tage os tid til under bøn at vurdere vores åndelige vækst. Når vi vokser åndeligt gennem livet, kan vi være sikre på, at vores uendeligt kærlige himmelske Fader er stolt af hvert eneste lille fremskridt. Han kender vores værdi, og hans kærlighed er uforanderlig og evig. □

ILLUSTRERET AF TYLER LYBBERT

SKRIFTENS LYS

Lela Bartlett Coons

En af mine tidligste erindringer er, hvordan jeg som fem-årig deltog i en søndagsskoleklasse i vores gamle kirkebygnings kælder. Jeg kan huske, at jeg en dag betragtede støvet, der bevægede sig i lysstrålerne, mens vores lærer læste beretningen om, hvordan Joseph Smith bad, og hvordan vor himmelske Fader og Jesus Kristus kom og viste sig for ham. Jeg kan stadig føle, hvordan det var at sidde der og kigge og lytte, omgivet af lyssøjler. Men bedst af alt husker jeg den varme følelse, der svulmede i mig, da jeg hørte om, hvordan Joseph Smith havde set og talt med vor himmelske Fader.

Senere samme dag fandt jeg derhjemme en af min fars bøger, der lignede den, som min lærer havde læst højt af. På det tidspunkt vidste jeg ikke, at det var en tre-i-en. Jeg kunne ikke læse i den, men bare det at holde bogen i mine hænder og se på dens sider, genskabte den følelse, som jeg havde oplevet i søndagsskolen.

Da jeg blev større og læste bogen for første gang, følte jeg den samme varme. Igennem årene har jeg oplevet den følelse igen og igen – i kirken, i templet, mens jeg har lyttet til en taler og vigtigst af alt, mens jeg har læst i skrifterne. □

***Lehis drøm om livets træ, 1987,* af Steven Lloyd Neal**
fra Pendleton i Oregon, USA; oliemaleri (243 x 121 cm)
Kunstneren trækker på elementer fra verdenskulturen og fra sine egne erfaringer som fuldtidsmissionær i Japan til at understrege den universelle søgen efter livets træ. Maleriet er befolket med hans egen familie og venner. Se andre skildringer af Lehis drøm om livets træ i »Livets træ«, side 34.

»Og jeg så et træ, hvis frugt var eftertragtelsesværdig,
og som gjorde mennesket lykkeligt.
Og da jeg spiste af frugten, fyldte den min sjæl med
ubeskrivelig stor glæde; derfor begyndte jeg at ønske,
at min familie også skulle nyde deraf, for jeg vidste, at den
var mere attråværdig end al anden frugt« (1 Nephi 8:10, 12).
Se »Livets træ«, side 34.